

Міністерство освіти і науки України

Державна наукова установа

«Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»

ДОСЛІДЖЕННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

*періодичний
інформаційний
бюлетень*

**№4
2026**

УДК 001(4-6ЄС)

Ідентифікатор медіа R40-05189

ISSN 3041-1734 (online)

Редакційна рада: Т.В. Писаренко, Т.К. Кваша

Дослідження, технології, інновації у Європейському Союзі : електронний інформаційний бюлетень // МОН України; ДНУ УкрІНТЕІ. – Київ : УкрІНТЕІ, 2026. – Вип. 04. – 45 с.

Електронний інформаційний бюлетень "Дослідження, технології, інновації у Європейському Союзі" – це результат щоденного моніторингу новин щодо інновацій, нових технологій, науково-дослідних та інноваційних проєктів, на виконання грантів від Європейської ради з питань досліджень, ініціативи МСП, змін законодавства в області науки, технологій та інноваційної діяльності за пріоритетними напрямками, актуальних подій.

Періодичність: щомісячно.

Рік заснування: 2017 р.

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ.

IBAN: UA518201720313201001201097044 в УДКСУ у м. Києві,
код ЄДРПОУ 40814998, ПІН 408149926502, код платежу 25010100

З питань придбання:

тел: (044) 521-00-39, e-mail: uintei.info@gmail.com

Засновник: Державна наукова установа "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації"

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 5332 від 12.04.2017 р.

Адреса редакції: 03150, м. Київ, вул. Антоновича, 180

ЗМІСТ

ОФІЙЦІЙНІ ЗАХОДИ

6

ПІДТРИМКА ЕНЕРГЕТИКИ, МАЛОГО БІЗНЕСУ ТА СТРАТЕГІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ: БІЗНЕС-САМІТ ЄС-УКРАЇНА ПРЕДСТАВЛЯЄ НОВИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПАКЕТ.....6

ДНІ ІНСТИТУЦІЙНОГО БУДІВНИЦТВА 2026: ЗМІЦНЕННЯ ІНСТИТУЦІЙ ТА ПОКРАЩЕННЯ ЖИТТЯ.....8

СПІЛЬНИЙ ПРЕС-РЕЛІЗ: ЄС ТА ПАРТНЕРИ ПІДПISYЮТЬ УГОДУ ПРО ФОНД ГЛОБАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВИ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ ДЛЯ МОБІЛІЗАЦІЇ ДО 20 МІЛЬЯРДІВ ЄВРО ІНВЕСТИЦІЙ У СТАЛУ ІНФРАСТРУКТУРУ9

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ТА ВЕЛИКА БРИТАНІЯ РОБЛЯТЬ РІШУЧИЙ КРОК ДО АСОЦІАЦІЇ З ПРОГРАМОЮ ERASMUS+ У 2027 РОЦІ.....10

ЄС ПОСИЛЮВАТИМЕ РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ.....10

КОМІСІЯ ІНВЕСТУЄ 1,07 МІЛЬЯРДА ЄВРО У 57 ОБОРОННИХ ПРОЕКТІВ НА ПІДТРИМКУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ФЛАГМАНСЬКИХ ІНІЦІАТИВ У СФЕРІ ГОТОВНОСТІ11

ПЛАН ІНТЕГРОВАНОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОСИСТЕМИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.....12

ЕІС ТЕСН РЕПОРТ 2026 ВИЗНАЧАЄ 25 НОВИХ ГЛИБОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ НАПРЯМІВ ДЛЯ ПІДТРИМКИ СТРАТЕГІЧНОЇ АВТОНОМІЇ ТА СТІЙКОСТІ ЄВРОПИ13

КОМІСІЯ ПОСИЛЮЄ ПІДТРИМКУ УКРАЇНСЬКИХ ІННОВАТОРІВ DEEP TЕСH.....13

ERAS ПРОВЕЛА СВОЄ ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ У 2026 РОЦІ В НІКОСІЇ (КІПР).....14

ЗРОСТАЮЧА РОЛЬ ПОЛЬЩІ У СВІТОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ДЕБАТАХ G2016

ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ16

ЕНЕРГЕТИЧНА ТА КЛІМАТИЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЄС: РАДА СХВАЛИЛА ВИСНОВКИ.....16

РЕКОМЕНДАЦІЯ КОМІСІЇ (ЄС) 2026/720 ВІД 18 БЕРЕЗНЯ 2026 РОКУ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ІННОВАЦІЙНИХ СТАРТАПІВ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МАСШТАБУВАНЬ (С/2026/1800).....18

КОМЮНІКЕ КОМІСІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ, РАДИ, ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕКОНОМІЧНО-СОЦІАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ТА КОМІТЕТУ РЕГІОНІВ. ЕНЕРГЕТИЧНИЙ СОЮЗ (СОМ(2026) 370).....18

КОМІСІЯ ПРОПОНУЄ ЗАХОДИ ДЛЯ ЗАХИСТУ ЄВРОПЕЙЦІВ ВІД КРИЗИ ВИКОПНОГО ПАЛИВА19

ПОГОДЖЕНО ДОРОЖНЮ КАРТУ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ПРИНЦИПУ «ОДНА ЄВРОПА, ОДИН РИНОК» ДО КІНЦЯ 2027 РОКУ.....21

АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ.....21

ПРОЄКТ ЗВІТУ ЩОДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ФІНАНСОВОЇ ПЛАТФОРМИ (ЕСФ)21

ВІДОКРЕМЛЕННЯ ВІД ШОКУ ВИКОПНОГО ПАЛИВА: ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ В ЄВРОПІ СТАЛА НА 25% ДЕШЕВШОЮ ЗАВДЯКИ СОНЯЧНІЙ ТА ВІТРОВІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ.....22

НОВІ ВИКЛИКИ ТЕХНОЛОГІЧНОМУ СУВЕРЕНІТЕТУ. ЗМІНА ПОЗИЦІЇ ЄВРОПИ У СВІТОВІЙ СИСТЕМІ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ	23
ЗВІТ ПРО УЧАСТЬ КРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ПРОГРАМІ ІННОВАЦІЙНИХ ЕКОСИСТЕМ	24
МЕХАНІЗМ НАУКОВИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ ПУБЛІКУЄ ЗВІТ ПРО ОГЛЯД ДОКАЗІВ ТА НАУКОВУ ДУМКУ ЩОДО ПЕРЕДОВИХ МАТЕРІАЛІВ	24
ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В ЧИСТІЙ ЕНЕРГЕТИЧНІЙ СФЕРІ Є КЛЮЧЕМ ДО ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛІ В 1,5°C	25
МІСЬКИХ ЗЕЛЕНИХ ЗОН МАЛО, А КЛІМАТ І БАГАТСТВО ВПЛИВАЮТЬ НА ДОСТУП.....	26
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У КАРДІОЛОГІЧНІЙ ДОПОМОЗІ	27
ІНДЕКС БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ІННОВАТОРІВ (INNOVATORS BUSINESS ENVIRONMENT INDEX (IBEI)) 2026.....	27
ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ЩОДО МОНІТОРИНГУ РІВНОСТІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ДОСЛІДНИЦЬКОМУ ПРОСТОРІ	29
ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ WIDENING.....	29
МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	30
КЛІМАТИЧНА ПОЛІТИКА: УКРАЇНА ТА НІМЕЧЧИНА ОКРЕСЛИЛИ ПРІОРИТЕТИ СПІВПРАЦІ	30
ОКСЕН ЛІСОВИЙ ЗУСТРІВСЯ З ПОСЛОМ СЕРБІЇ В УКРАЇНІ: ОБГОВОРИЛИ АКАДЕМІЧНІ ОБМІНИ, ЛЕКТОРАТИ ТА ПІДТРИМКУ ВИВЧЕННЯ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ	31
УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ.....	31
УКРАЇНА ВПЕРШЕ СЕРЕД 30 КРАЇН СВІТУ, ДОЛУЧЕНИХ ДО ГЛОБАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ МЕРЕЖІ ЄВРОПИ	31
УКРАЇНА ФОРМУЄ ГЛОБАЛЬНУ НАУКОВУ ПРИСУТНІСТЬ: МОН ПРЕЗЕНТУВАЛО ІНСТИТУТ НАУКОВИХ АМБАСАДОРІВ.....	32
ВІД ІДЕЇ ДО ЗАЯВКИ: В СИСТЕМІ URIS ЗАПРАЦЮВАВ МОДУЛЬ ПРОЄКТНОЇ АСПІРАНТУРИ 2026 РОКУ	33
"УКРАЇНСЬКИЙ КЕМБРИДЖ". ЯК В УЖГОРОДІ ПІД ЧАС ВІЙНИ ЗІБРАЛИ 12 ТИСЯЧ ЗРАЗКІВ ДНК ДЛЯ НАЙБІЛЬШОГО У СВІТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІАБЕТУ	33
КОМАНДА ХАРКІВСЬКИХ СТУДЕНТІВ ПОСІЛА ПЕРШЕ МІСЦЕ У СВІТІ НА МІЖНАРОДНОМУ ЗМАГАННІ З ПРОГРАМУВАННЯ	35
НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ.....	35
БАКТЕРІЇ КИШКІВНИКА ВІДРІЗНИЛИ ПАЦІЄНТІВ З ХВОРОБОЮ ПАРКІНСОНА ВІД ЛЮДЕЙ ІЗ ГРУПИ РИЗИКУ	35
НОВІ ПІДХОДИ ДО БОРОТЬБИ З РАКОМ ШИЙКИ МАТКИ.....	36
ПОТОЧНІ ПРОЄКТИ	37
ДОСЛІДЖЕННЯ ТОГО, ЯК ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗМІНЮЮТЬ СУСПІЛЬСТВО ТА КУЛЬТУРУ	37
ОЧИЩЕННЯ НАШИХ МОРІВ, ЗВЕРХУ ДОНИЗУ	38

ЗАВЕРШЕНІ ПРОЄКТИ	39
СПІЛЬНО СТВОРЕНІ РІШЕННЯ ДЛЯ СПРАВЕДЛИВИШОГО ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ	39
ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ.....	41
ОГОЛОШЕНО КОНКУРС НА НАДАННЯ ГРАНТІВ ФЕДЕРАЛЬНОГО МІНІСТЕРСТВА З ПИТАНЬ ДОСЛІДЖЕНЬ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА КОСМОНАВТИКИ НІМЕЧЧИНИ (BMFTR).....	41
МОН ІНФОРМУЄ ПРО ВІДКРИТТЯ НАБОРУ НА ПРОГРАМУ EIT JUMPSTARTER 2026	43
ЄС ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я В РАМКАХ ПРОГРАМИ "ЦИФРОВА ЄВРОПА"	43
КОНКУРСИ EIC PATHFINDER 2026.....	44
ТРИВАЄ ВІДБІР ЗАЯВОК ДЛЯ ВКЛЮЧЕННЯ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ДОРОЖНЬОЇ МАПИ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ІНФРАСТРУКТУР.....	44
ОГОЛОШЕНО КОНКУРС ДО НАУКОВОЇ РАДИ НАЦІОНАЛЬНОГО ФОНДУ ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНИ	45

ОФІЙЦІЙНІ ЗАХОДИ

ПІДТРИМКА ЕНЕРГЕТИКИ, МАЛОГО БІЗНЕСУ ТА СТРАТЕГІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ: БІЗНЕС-САМІТ ЄС-УКРАЇНА ПРЕДСТАВЛЯЄ НОВИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПАКЕТ

22-23 квітня 2026 року в Брюсселі відбувся Бізнес-саміт ЄС-Україна. Захід був організований спільно Європейською Комісією, урядом України та Польщею, яка прийматиме *Конференцію з відновлення України 2026 року*.

Саміт був зосереджений на мобілізації інвестицій для відновлення України, серед пріоритетів – енергетика, критично важлива сировина, транспортна інфраструктура та технології подвійного використання. Дискусії також мали на меті посилити залучення приватного сектору через реформи, фінансування та інструменти зменшення ризиків.

З цієї нагоди Європейська Комісія представила інвестиційний пакет у розмірі 1,2 мільярда євро для підтримки пріоритетних інфраструктурних проєктів, зміцнення енергетичної стійкості та сектору подвійного використання, а також для стимулювання малого бізнесу в Україні. Фінансування, що надається в рамках Інвестиційної програми для України, об'єднує ключових партнерів, включаючи Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, Ексімбанк та допомогу Словаччини.

На цьогорічному саміті також було запущено платформу для налагодження зв'язків між компаніями (B2B) та для підбору партнерів ЄС-Україна, яка сприяє зустрічам між компаніями, інвесторами та покупцями для понад 300 учасників.

Європейський Союз активізує зусилля для збільшення інвестицій в сектори подвійного використання в Україні. Вони варіюються від виробництва безпілотників наступного покоління до передових навігаційних та комунікаційних систем, аеронавігаційних та космічних технологій, а також ключових металургійних потужностей. Ці галузі будуть життєво важливими для майбутньої економіки України. Вони зроблять країну менш залежною від важкої промисловості та від високих технологій, забезпечуючи відновлення та довгострокову стійкість України.

У цьому контексті Комісія оголосила про нову програму співпраці з Міністерством оборони України щодо нових та проривних технологій. Програма надасть 140 мільйонів євро гарантій та 21 мільйон євро грантів у рамках Інвестиційної програми ЄС для України з метою вивільнення до 400 мільйонів євро фінансування для компаній у цьому секторі.

Паралельно фінансові установи держав-членів ЄС також підписали Спільну заяву на Саміті, підкреслюючи колективні зусилля щодо мобілізації ресурсів для секторів подвійного використання. Серед перших успіхів – поява нових спільних підприємств ЄС та України в галузі робототехніки та безпілотних наземних апаратів між Shark Robotics та Tencore, а також у сфері космічних технологій між GomSpace та Stetman. Ці партнерства знаменують собою стратегічний крок у промисловій співпраці, зміцненні стратегічних

галузей промисловості України, забезпеченні безпеки ланцюгів поставок ЄС та сприянні технологічному обміну.

Інвестиційний пакет для енергетики та критично важливої інфраструктури енергопостачання залишатиметься визначальним викликом для економіки України. Тому ЄС посилив свою підтримку електроенергетичного сектору країни, допомагаючи забезпечити продовження роботи виробничих ланцюгів та функціонування підприємств і державних служб. З цією метою у співпраці з Ексімбанком та Slovak Aid буде розроблено нову інвестиційну програму на суму 93 мільйони євро.

Крім того, ЄС підписав Заяву про наміри з Європейським інвестиційним банком щодо підтримки пріоритетних інфраструктурних проєктів по всій Україні в галузі транспорту, зв'язку та соціальної інфраструктури. Майже 600 мільйонів євро буде виділено на розвиток доріг, залізниць та пунктів перетину кордону, а також на відновлення навчальних закладів та притулків для державних служб.

Малі та середні підприємства (МСП) є основою економіки України, і їхня діяльність має важливе значення для соціальної інтеграції. Вони створюють більшість робочих місць і в контексті російської агресивної війни є одними з найбільш вразливих. У відповідь на це Європейська Комісія разом з Європейським банком реконструкції та розвитку консолідує інвестиційні програми для МСП в рамках Інвестиційної програми для України, надаючи фінансову підтримку на суму понад 360 мільйонів євро. Особлива увага приділяється підприємствам, переміщеним або постраждалим від війни, тим, що працюють поблизу зон конфлікту, та компаніям, що належать або управляються ветеранами війни або внутрішньо переміщеними особами, а також підприємствам та стартапам, очолюваним молоддю та жінками. Ця підтримка має на меті вивільнити до 2,9 мільярда євро нових кредитів для МСП.

Майбутня *Конференція з питань відновлення України* в Гданську, Польща, запланована на 25-26 червня 2026 року, ще більше зміцнить партнерські відносини та сприятиме розвитку інвестиційних проєктів.

Тим часом Європейська Комісія продовжує активно шукати зрілі інвестиційні пропозиції в рамках своїх *Закликів до виявлення зацікавленості*. Бізнесу, зокрема спільним підприємствам ЄС та України у стратегічних промислових секторах, рекомендується подавати заявки на проєкти через спеціальну онлайн-платформу.

Для отримання додаткової інформації

Інвестиційна програма України – розширення та Східне сусідство

Інвестиційна програма України.

https://enlargement.ec.europa.eu/news/boosting-ukraines-energy-small-businesses-and-strategic-industries-eu-ukraine-business-summit-2026-04-23_en

ДНІ ІНСТИТУЦІЙНОГО БУДІВНИЦТВА 2026: ЗМІЦНЕННЯ ІНСТИТУЦІЙ ТА ПОКРАЩЕННЯ ЖИТТЯ

22 та 23 квітня 2026 року Європейська Комісія провела свої щорічні Дні інституційної розбудови в Брюсселі, відзначаючи 30-ту річницю Інструменту технічної допомоги та обміну інформацією (TAIEX). Дні інституційної розбудови – це флагманський захід Європейського Союзу для співпраці в галузі інституційної розбудови, що підтримується Twinning та TAIEX.

Понад 300 учасників з держав-членів ЄС та країн-партнерів з усього світу обмінялися думками про поточні виклики реформ, зосереджуючись на:

- зміцненні управління та державного управління;
- сприянні економічному зростанню та інвестиціям;
- просуванні цифрової трансформації та інновацій;
- підтримці демократичної стійкості та безпеки.

Учасники також підтвердили центральну роль TAIEX у сприянні партнерству ЄС, торговельним відносинам та встановленню стандартів ЄС на основі спільної практики.

Комісар з питань розширення Марта Кос та комісар з питань оборони та космосу Андрюс Кубілюс взяли участь у ювілейній сесії високого рівня "30 років незламності разом: зміцнення інституцій, зміна життя".

Комісар Кос вручила нагороди чемпіонів TAIEX, відзначаючи країни, чий досвід та відданість справі мають значення в Європі та за її межами:

Бельгія, Німеччина та Словенія були визнані чемпіонами TAIEX за захист прав громадян, правосуддя та безпеки, що підкреслює їхнє лідерство у зміцненні верховенства права та громадської довіри;

Мальта, Нідерланди та Румунія були відзначені за створення робочих місць, можливостей для торгівлі та зростання, підтримку бізнесу та створення нових можливостей;

Естонія, Фінляндія та Литва отримали визнання за лідерство в цифрових інноваціях та конкурентоспроможності, обмін передовими рішеннями, що приносять користь громадянам та бізнесу через кордони;

Австрія, Польща та Іспанія були названі чемпіонами за чистіше довкілля та сучасний транспорт, що сприяє більш зеленій та більш пов'язаній Європі;

Хорватія, Франція та Італія були нагороджені за сприяння сталому сільському господарству, продовольчій безпеці та зміцненню сільських громад, підтримку фермерів та розвитку сільських районів у всіх регіонах.

Нагородами також було відзначено країни-партнери за їхні зусилля у сфері реформ та інституційного будівництва: Україну було визнано чемпіоном TAIEX за ефективне використання TAIEX у складних умовах.

https://enlargement.ec.europa.eu/news/institution-building-days-2026-strengthening-institutions-and-improving-lives-2026-04-24_en

СПІЛЬНИЙ ПРЕС-РЕЛІЗ: ЄС ТА ПАРТНЕРИ ПІДПISУЮТЬ УГОДУ ПРО ФОНД ГЛОБАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВИ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ ДЛЯ МОБІЛІЗАЦІЇ ДО 20 МІЛЬЯРДІВ ЄВРО ІНВЕСТИЦІЙ У СТАЛУ ІНФРАСТРУКТУРУ

Європейський Союз та партнерські установи з фінансування розвитку підписали угоду про Фонд Глобальної ініціативи зелених облігацій (GGBI) – новий державно-приватний інвестиційний інструмент для мобілізації до 20 мільярдів євро приватного капіталу для проєктів сталого розвитку інфраструктури в країнах з низьким та середнім рівнем доходу.

Фонд GGBI є одним із трьох стовпів Глобальної ініціативи зелених облігацій, флагманської стратегії Європейського Союзу *"Глобальний шлюз"*. Його метою є вивільнення до 3 мільярдів євро зелених облігацій у країнах-партнерах та допомога у фінансуванні діяльності, що підтримує цілі в галузі клімату та довкілля. Фонд інвестуватиме виключно в облігації, випущені на первинних ринках, надаючи пріоритет емітентам-початківцям, таким як уряди, місцеві органи влади та підприємства. Принаймні 20% інвестицій будуть спрямовані на найменш розвинені країни світу, з підтримкою облігацій як у місцевій валюті, так і в євро. Це допоможе зміцнити місцеві ринки капіталу та сприяти міжнародному використанню євро. Як провідний світовий емітент зелених облігацій, ЄС просуватиме високі екологічні стандарти та ділитиметься передовим досвідом з країнами-партнерами.

Очікується, що Фонд GGBI залучить до 2 мільярдів євро від європейських та міжнародних приватних інвесторів, залучивши приблизно 1 мільярд євро акцій від державних інвесторів. З цієї суми майже 800 мільйонів євро надійдуть від консорціуму європейських установ фінансування розвитку на чолі з Європейським інвестиційним банком, разом з Європейським банком реконструкції та розвитку, а також банками розвитку з Іспанії, Італії, Нідерландів, Німеччини та Франції.

Європейська Комісія надасть консорціуму кредитний захист через свою гарантію *Європейського фонду сталого розвитку плюс (EFSD+)*. Ця сума буде доповнена внесками у власність уряду Великого Герцогства Люксембург, що здійснюватимуться через LuxDev, а пізніше – додатковим фінансуванням, яке очікується від Зеленого кліматичного фонду після завершення процесу оформлення документів пізніше цього року.

Фондом управлятиме Amundi, найбільший європейський керуючий активами.

Для отримання додаткової інформації:

Оновлена брошура Глобальної ініціативи зелених облігацій

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_881

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ТА ВЕЛИКА БРИТАНІЯ РОБЛЯТЬ РІШУЧИЙ КРОК ДО АСОЦІАЦІЇ З ПРОГРАМОЮ ERASMUS+ У 2027 РОЦІ

Європейський Союз та Велика Британія зробили можливим приєднання Великої Британії до програми Erasmus+ у 2027 році. Приєднання Великої Британії до надасть британським учням, співробітникам, навчальним закладам та організаціям однакові умови з тими, хто навчається в державах-членах ЄС та інших третіх країнах, асоційованих з цією програмою. Це ставить міжособистісні обміни в основу оновленого порядку денного ЄС-Велика Британія та зміцнює співпрацю між обома сторонами. Цей важливий крок є виконанням зобов'язання, взятого на першому саміті ЄС-Велика Британія у травні 2025 року, шляхом прийняття поправки до Протоколу I *Угоди про торгівлю та співробітництво між ЄС та Великою Британією*.

Угода також допоможе створити та поглибити партнерські відносини між академічними установами ЄС та Великої Британії. Вона сприятиме співпраці та обміну досвідом, дозволяючи учасникам краще використовувати нові технології, розробляти інноваційні методи викладання, навчання та підготовки, сприяти неформальному навчанню та розробляти спільні інструменти та заходи. Це допоможе зміцнити позиції Європи як глобального центру освіти. Європейська Комісія тісно співпрацюватиме з партнерами з Великої Британії, щоб забезпечити максимальну користь програми Erasmus+ для студентів та установ по обидва боки Ла-Маншу. Велика Британія призначить Національне агентство для нагляду за її участю в програмі з 2027 року.

Довідково

Окрім 27 держав-членів ЄС, такі треті країни наразі беруть участь у програмі Erasmus+: Ісландія, Ліхтенштейн, Північна Македонія, Норвегія, Сербія та Туреччина. Як Велика Британія, так і Швейцарія братимуть участь в Erasmus+ з 1 січня 2027 року.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_819

ЄС ПОСИЛЮВАТИМЕ РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ

Європейська комісія та Європейський комітет регіонів підписали новий *Спільний план дій* щодо посилення ролі міст та регіонів у дослідженнях та інноваціях (R&I).

Згідно зі Спільним планом дій, Комісія та Комітет регіонів співпрацюватимуть для посилення регіонального та місцевого виміру політики та ініціатив ЄС у сфері досліджень та інновацій. Спільний план дій також підтримуватиме реалізацію ключових дій Комісії на місцевому та регіональному рівнях і сприятиме обміну досвідом та даними між двома установами.

План дій визначає чотири конкретні пріоритети для стимулювання інновацій, сталого розвитку та конкурентоспроможності в європейських містах та регіонах:

Створення сильних місцевих та регіональних інноваційних екосистем – це включає підтримку впровадження *Європейського дослідницького простору* та забезпечення інтеграції знань, отриманих в результаті передових досліджень, у результати інновацій. Залучення та утримання талантів є важливим для цього.

Сприяння зеленому та цифровому переходу шляхом підтримки сталих та інклюзивних інновацій на місцевому рівні.

Підвищення обізнаності та сприяння доступу до можливостей фінансування та результатів у рамках програми *"Горизонт Європа"* серед місцевих керівників: створення синергії між фондами та обмін передовим досвідом, зокрема щодо спрощення, досліджень та інновацій.

Підтримка розробки політики на основі фактичних даних у регіонах, включаючи територіальне передбачення та стійкість. Регіони залишаються в центрі порядку денного ЄС у сфері досліджень та інновацій. Завдяки Спільному плану дій, проривні відкриття, передові технології та спільні екосистеми досліджень та інновацій на місцевому рівні сприятимуть конкурентоспроможності, сталому розвитку, а також здоровому та інклюзивному зростанню в Європейському Союзі.

Це оновлене партнерство зміцнює багаторівневе управління, гарантуючи, що місцеві та регіональні органи влади будуть не лише виконавцями, а й активними співавторами політики ЄС у сфері досліджень та інновацій.

Довідково

Спільний план дій структуровано навколо чотирьох ключових пріоритетних напрямків та гнучкого набору з 11 заходів, які мають бути виконані до кінця мандату Комісії на 2024-2029 роки.

Цей Спільний план дій базується на першій версії, яка тривала з 2020 по 2025 рік. Перший план САП (2020–2025) дозволив Комісії та Комітету регіонів співпрацювати в галузі політики досліджень та інновацій, сприяючи співпраці між установами ЄС та регіональними органами влади.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_873

КОМІСІЯ ІНВЕСТУЄ 1,07 МІЛЬЯРДА ЄВРО У 57 ОБОРОННИХ ПРОЄКТІВ НА ПІДТРИМКУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ФЛАГМАНСЬКИХ ІНІЦІАТИВ У СФЕРІ ГОТОВНОСТІ

Після оцінки запитів на фінансування Європейського оборонного фонду (ЄОФ) на 2025 рік, Європейська Комісія інвестує 1,07 мільярда євро у 57 нових проєктів ЄОФ. Ці інвестиції підтримуватимуть цілі, викладені в *Дорожній карті оборонної готовності до 2030* року, та забезпечать необхідне фінансування для чотирьох основних оборонних флагманів ЄС: Європейської ініціативи з оборони від безпілотників, Східного флангового спостереження, Європейського повітряного щита та Європейського космічного щита.

57 проєктів, відібраних у рамках *ЄОФ на 2025 рік*, охоплюють широкий спектр критично важливих секторів, включаючи штучний інтелект, кіберзахист, безпілотники та системи боротьби з безпілотниками. Ці інвестиції розроблені для того, щоб ЄС залишався лідером у передових оборонних технологіях.

Понад 15 проєктів підтримуватимуть чотири європейські флагмани з оборони. Наприклад, проєкт AETHER розробить системи рушійної системи та системи теплового управління для підтримки Ініціативи з оборони від безпілотників. Усі флагманські ініціативи також отримають користь від міжгалузевих проєктів, зосереджених на сенсориці, цифровій трансформації або кібертехнологіях.

ЄС також поглиблює співпрацю з українською оборонною промисловістю за підтримки *Офісу оборонних інновацій ЄС у Києві*. Це партнерство спрямоване на кращу інтеграцію України в європейську промислову базу. Одна з ключових ініціатив, проєкт STRATUS, розробить систему кіберзахисту на базі штучного інтелекту для роїв дронів. Вона включає українського субпідрядника, що гарантує, що проєкт отримає вигоду від безпосереднього досвіду роботи на полі бою.

Для залучення нових талантів кілька проєктів, зосереджених на масовому виробництві доступних боєприпасів для дронів, опублікують "підпроєкти" для стартапів та малих і середніх підприємств. Ці менші компанії можуть отримати до 60 000 євро кожна для інтеграції нових інновацій, допомагаючи тим, хто не має попереднього досвіду в оборонній сфері, вийти на ринок.

Українські суб'єкти господарювання також можуть подати заявки. У відібраних проєктах беруть участь 634 суб'єкти господарювання з 26 держав-членів ЄС та Норвегії, що відображає тверду відданість європейському співробітництву в галузі оборони. Малий та середній бізнес відіграє центральну роль у цьому раунді, складаючи понад 38% учасників та отримуючи понад 21% від загального фінансування.

У рамках конкурсів на підтримку 32 ініціатив з розвитку потенціалу буде виділено 675 мільйонів євро, а 332 мільйони євро – на 25 дослідницьких проєктів.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_812

ПЛАН ІНТЕГРОВАНОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОСИСТЕМИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Новий позиційний документ, розроблений за *результатами саміту RTI 2025*, підкреслює стратегічне значення доступу до дослідницьких і технологічних інфраструктур (RI та TI) для конкурентоспроможності Європи.

Документ окреслює п'ять дієвих шляхів для покращення структури та полегшення доступу компаній до передових дослідницьких і технологічних інфраструктур. Він також надає рекомендації щодо впровадження ключових дій у рамках Європейської стратегії дослідницьких і технологічних інфраструктур.

Запропонований підхід спрямований на просування інноваційної інфраструктури Європи до більш інтегрованої, орієнтованої на попит екосистеми, що підтримує стійкість і подвійний зелений та цифровий перехід.

<https://www.esfri.eu/latest-esfri-news/blueprint-integrated-european-research-and-technology-infrastructure-ecosystem>

EIC TECH REPORT 2026 ВИЗНАЧАЄ 25 НОВИХ ГЛИБОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ НАПРЯМІВ ДЛЯ ПІДТРИМКИ СТРАТЕГІЧНОЇ АВТОНОМІЇ ТА СТІЙКОСТІ ЄВРОПИ

Європейська рада з інновацій (EIC) 30 березня 2026 року опублікувала *Технічний звіт EIC 2026*. Він визначає 25 нових глибоких технологій на низькому та середньому рівні зрілості, які можуть відігравати ключову роль у формуванні майбутніх інноваційних, промислових і ринкових можливостей Європи. Вони базуються на даних портфеля EIC за 2021–2025 роки, включаючи як профінансовані проєкти, так і якісні нефінансовані пропозиції.

25 технологій, які мають потенційне значення для конкурентоспроможності, стійкості та стратегічної автономії Європи, розподілені за трьома сферами, узгодженими із Платформою стратегічних технологій для Європи (STEP):

- *Цифрові та космічні технології*, зокрема передові напівпровідникові матеріали, безпечні та розподілені системи III, квантові комунікаційні інфраструктури або орбітальні системи обслуговування та обслуговування;
- *Чисті та ресурсоефективні технології*, що охоплюють відновлення критично важливої сировини, очищення та опріснення води, передові матеріали для перетворення тепла в електроенергію та рекуперації тепла, або енергоактивні будівлі;
- *Біотехнології та охорона здоров'я*, що охоплює нові системи виробництва харчових продуктів, проєктування обчислювальних білків і передове виробництво терапії, або пристрої наступного покоління діагностичних і інтервенційних пристроїв.

Звіт надає огляд, а не вичерпне картографування нових технологій, що є структурованими інсайтами, які можуть еволюціонувати у більш чіткі технологічні траєкторії через подальшу валідацію, масштабування або конвергенцію.

https://eic.ec.europa.eu/news/eic-tech-report-2026-identifies-25-emerging-deep-tech-signals-support-europes-strategic-autonomy-and-2026-03-30_en

КОМІСІЯ ПОСИЛЮЄ ПІДТРИМКУ УКРАЇНСЬКИХ ІННОВАТОРІВ DEEP TECH

Європейська комісія виділила фінансування у розмірі 20 мільйонів євро *41 передовому українському стартапу* та малим і середнім підприємствам після конкурсу *Європейської ради з інновацій* (EIC), щоб допомогти їм перетворити новаторські ідеї на реальні рішення. Кожна компанія отримає від €300,000 до €500,000 разом із можливістю швидшого

доступу до *EIC Accelerator* (схема *прискореного проходження* EIC), яка пропонує більші гранти та інвестиції в капітал через *EIC Fund*.

Ініціатива з'явилася у критичний час, коли українські інноватори стикаються з величезними викликами – від обмеженого доступу до капіталу до перешкод, спричинених російською агресією. Фінансування ЄС допоможе подолати критичний фінансовий дефіцит, дозволяючи цим піонерам глибоких технологій перейти від ранніх стадій розробки до готового до ринкового впровадження у ключових секторах продукту, таких як штучний інтелект, робототехніка, біотехнології, кібербезпека та інші.

Деякі приклади обраних компаній включають:

Farsight vision – розробка нового методу виявлення та місцезнаходження несанкціонованих дронів поблизу аеропортів та критичної інфраструктури шляхом аналізу відеопотоків і без використання GPS чи радіосигналів. Ця технологія підвищує безпеку повітряного простору, прискорюючи реагування на інциденти та захищаючи чутливі об'єкти від потенційних загроз;

Anotherland – платформа на базі ШІ, яка перетворює архітектурні та інженерні плани на інтерактивних цифрових двійників для нерухомості та масштабних реконструкційних проєктів. З одного джерела вона створює фотореалістичні зображення, рекламні відео та захоплюючі віртуальні та доповнені реальності. Це допомагає забудовникам, муніципалітетам і реконструкційним агентствам демонструвати проєкти за кілька днів, а покупці та інвестори можуть досліджувати майбутні простори, тестувати проєкти та приймати розумніші рішення швидше;

Innovinnprom – використання на базі ШІ для прогнозування псування зерна в силосах шляхом аналізу температури, вологості та газу. Прогнозуючи біологічну активність за один-три дні наперед, фермери та керівники зберігання можуть вжити ранкових заходів для запобігання втратам – важливому інструменту для сільськогосподарського сектору України.

Це фінансування базується на ініціативі *Насіння мужності*, започаткованої у 2022 році в рамках EIC у відповідь на повномасштабне вторгнення Росії в Україну. Вона вже надала українським технологічним компаніям фінансову підтримку та бізнес-послуги. Це рішення йде далі, орієнтуючись на компанії, готові перейти від розробки до реальної демонстрації та комерціалізації.

https://eic.ec.europa.eu/news/commission-boosts-support-ukrainian-deep-tech-innovators-2026-04-01_en

ERAC ПРОВЕЛА СВОЄ ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ У 2026 РОЦІ В НІКОСІЇ (КІПР)

Генеральні директори, відповідальні за дослідження та інновації в державах-членах ЄС та асоційованих країнах, та Європейська комісія зустрілися на пленарному засіданні Комітету Європейського дослідницького простору та інновацій (ERAC) 15 та 16 квітня в ратуші Нікосії на запрошення головування Кіпру в Раді. Основною темою зустрічі було визначення пріоритетів для досліджень та інновацій

і підхід до Європейських партнерств у контексті майбутньої Рамкової програми (FP10 /HEU 2028-2034) та нового Європейського фонду конкурентоспроможності (ECF).

Зустріч розпочалася з прийняття нової Робочої програми ERAC на 2026-2027 роки. Комітет вирішив розпочати процес обговорення майбутньої ролі ERAC на період з 2028 року і далі, враховуючи нові події та виклики в контексті нового покоління програм MFF, а також майбутні Закон про інновації та Закон про ERA.

Обговорення керівних принципів встановлення пріоритетів для досліджень та інновацій мало два основні аспекти. Один з них – це встановлення пріоритетів у контексті зв'язку між 10-ю Рамковою програмою та Європейською комісією з досліджень (ECF). Виходячи з оцінки того, що "стратегічне програмування", що застосовується в поточній програмі "Горизонт Європа" (2021-2027), працює не так добре, як мало б бути, передбачається новий, більш ефективний та більш доцільний підхід. Обговорення цього аспекту показало значне збігання поглядів між делегаціями. Зрештою, було вирішено прагнути до процесу встановлення пріоритетів, який базується на документі зі стратегічними орієнтаціями політики, що враховує прогнози, думки експертів та консультації з національними зацікавленими сторонами. Цей документ має стати основою для створення Робочих програм у рамках комітології зв'язку між ECF та «Горизонт Європа». Цей процес встановлення пріоритетів проводитиметься двічі протягом періоду багаторічного фінансового року (один 3-річний та один 4-річний період). Деталі цього процесу, а також роль ERAC у ньому ще потребують обговорення.

Другим аспектом обговорення був потенційний подальший вплив пріоритетів у контексті 10-ї Рамкової програми на узгодження регіонального, національного та європейського фінансування досліджень та інновацій відповідно до визначених стратегічних пріоритетів з метою створення критичної маси. Необхідність такого узгодження була підкреслена багатьма делегаціями під час обговорення. Перевага явно надається обмеженій кількості ініціатив, які охоплюватимуть весь спектр рівнів технічної підготовки (TRL) від досліджень до впровадження. Знову ж таки, ERAC може відігравати певну роль у впровадженні такого підходу, який можна було б застосовувати як з існуючими, так і з новими інструментами, і який потенційно міг би базуватися на оновленому управлінні ERA, встановленому Законом про ERA. Стаття 184ДФЄС була згадана як один із прикладів нового інструменту.

Друге стратегічне обговорення було зосереджено на підході до Європейських партнерств у рамках програми "Горизонт Європа 2028-2034". Цей підхід пов'язаний з питанням визначення пріоритетів, враховуючи, що Європейські партнерства є важливим інструментом як для реалізації Рамкової програми, так і для узгодження регіонального, національного та європейського фінансування та політики досліджень та інновацій. Знову ж таки, спостерігалася сильна узгодженість в основній спрямованості виступів делегацій ERAC. Партнерства розглядаються як потенційно потужний інструмент. Більшість делегацій висловили свою перевагу обмеженій кількості партнерств, без встановлення кількісного значення, шляхом суворого застосування критеріїв відбору, що включають стратегічну актуальність та значну європейську додану цінність. Існуючий ландшафт досліджень та інновацій слід враховувати, щоб забезпечити взаємодоповнюваність та

уникнути дублювання. Партнерства повинні бути стратегічними та інтегративними, мати ефективні структури управління та механізми впровадження. Поєднання досліджень та впровадження має бути правилом, але партнерства в галузі соціальних та гуманітарних наук також повинні бути можливими. Щодо вже існуючих партнерств, переважала думка, що їх необхідно ретельно перевірити на відповідність критеріям відбору, перш ніж розглядати питання про їх продовження. Багато делегацій закликали до спрощення як портфеля, так і структури та способів реалізації.

ERAC також обговорив питання наукової дипломатії. Хоча пропозиція щодо Рекомендацій Ради стосовно Рамкової програми ЄС з наукової дипломатії зараз обговорюється в Раді, ERAC поділяє думку, що співпраця на основі науки може сприяти довірі та вирішувати транскордонні проблеми, такі як зміна клімату, і що вона має великий потенціал для загального внеску в політичний та суспільний прогрес.

<https://era.gv.at/news-items/erac-holds-its-first-meeting-in-2026-in-nicosia-cyprus/>

ЗРОСТАЮЧА РОЛЬ ПОЛЬЩІ У СВІТОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ДЕБАТАХ G20

У Катовіце пройшов 18-й Європейський економічний конгрес, який об'єднав представників політики, бізнесу та наукових кіл для обговорення найактуальніших викликів, з якими стикаються польська та європейська економіки.

Однією з ключових тем цього року є роль Польщі у Великій двадцятці та її присутності для майбутнього розвитку країни. Обговорення набуло додаткового значення після зустрічі міністрів фінансів та керівників центральних банків країн Великої двадцятки у Вашингтоні 16 квітня, в якій взяли участь міністр фінансів та економіки Анджей Доманський та керівник Національного банку Польщі Адам Глапінський. Це була перша участь Польщі у переговорах Великої двадцятки такого формату.

Виступаючи під час панелі "Польща у G20" у Катовіце, Доманський сказав, що присутність країни в групі відображає десятиліття економічних трансформацій. "Польща вже не просто спостерігач глобальних процесів – сьогодні ми допомагаємо формувати їхній напрямок", – сказав він. "Польща привносить досвід найуспішнішої економічної трансформації за останні 40 років. До голосу Польщі прислухаються дуже уважно".

<https://www.euronews.com/business/2026/04/23/polands-growing-role-in-the-g20-global-economic-debate>

ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

ЕНЕРГЕТИЧНА ТА КЛІМАТИЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЄС: РАДА СХВАЛИЛА ВИСНОВКИ

Вразливість у ланцюгах постачання енергії та технологій ставить під загрозу конкурентоспроможність та економічну безпеку ЄС, тоді як серйозні наслідки

зміни клімату та погіршення стану навколишнього середовища загрожують міжнародному миру та безпеці.

На цьому тлі Рада 21 квітня 2026 схвалила висновки щодо "Енергетичної та кліматичної дипломатії ЄС – зміцнення суверенітету та просування глобального чистого переходу" (8417/26). Визнаючи геополітичну вразливість ЄС через його значну залежність від імпортованого викопного палива, що продемонструвала ситуація в контексті російської агресії проти України та загроз, що виникають через бойові дії в Ірані, Рада підтвердила відданість ЄС чистому переходу як найефективнішій стратегії досягнення стратегічної автономії Європи.

Чистий перехід також виступає рушійною силою інновацій, економічного зростання та конкурентоспроможності в усьому світі та є ключовою відповіддю на кліматичну кризу. У висновках підтверджується, що дипломатія ЄС повинна використовувати такі сильні сторони ЄС, як інновації, надійність, створення місцевої вартості, фінансові інструменти, кібербезпека, а також соціальні та екологічні стандарти. ЄС та держави-члени підтримуватимуть глобальну конкурентоспроможність ЄС шляхом створення провідних ринків та заохочення світового попиту на європейські продукти та технології, зокрема шляхом просування делегаціями та місіями в рамках підходу "Команда Європи", підкреслюючи репутацію ЄС як надійного торгового партнера. Рада закликає до скоординованих та спільних оцінок ринкового потенціалу, просування технологічних стандартів та рішень ЄС, а також до посилення міжнародної дослідницької співпраці, де це доречно.

Рада наголосила на необхідності підтримки зовнішньої політики ЄС зростанням європейського сектору чистих технологій шляхом просування європейських продуктів і технологій по всьому світу.

Рада закликає, у контексті збільшення витрат на оборону, до стратегічних інвестицій, що спираються на технологічний та інноваційний потенціал чистого переходу та усувають його наслідки, визнаючи роль оборонної промисловості в розвитку чистих технологій. Такі інвестиції можуть зміцнити як чисті технології, так і оборонну промисловість ЄС, підвищити оборонну готовність та стійкість військових, покращуючи адаптацію до впливу зміни клімату. Держави-члени також визнали, що технологічний та інноваційний потенціал чистого переходу може допомогти зміцнити обороноздатність ЄС та стійкість військових сил.

ЄС продовжуватиме відігравати провідну роль у глобальних діях щодо зміни клімату та захисту довкілля. Рада закликає міжнародних партнерів якомога швидше встановити та впровадити амбітні цілі щодо скорочення викидів парникових газів.

У цьому контексті ЄС продовжуватиме формувати взаємовигідні партнерства, що сприятимуть чистому переходу та глобальній стійкості. Як надійний партнер і найбільший у світі постачальник фінансів для кліматичних заходів, ЄС готовий поглиблювати співпрацю через широкий спектр ініціатив, партнерств та інструментів, надаючи пріоритет взаємодії з тими, хто бажає впроваджувати та прискорювати дії щодо зміни клімату.

Рада запрошує Високого представника та Комісію розробити разом з державами-членами в рамках підходу "Команда Європа" цілісні міжсекторальні підходи для посиленої та систематичної взаємодії з третіми країнами.

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8417-2026-INIT/en/pdf>

РЕКОМЕНДАЦІЯ КОМІСІЇ (ЄС) 2026/720 ВІД 18 БЕРЕЗНЯ 2026 РОКУ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ІННОВАЦІЙНИХ СТАРТАПІВ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МАСШТАБУВАНЬ (C/2026/1800)

Комісія пропонує визначення інноваційних підприємств, інноваційних стартапів та інноваційних масштабувань, які використовуються в політиці Союзу, що застосовуються в межах Союзу та Європейської економічної зони.

Наприклад, "Інноваційне підприємство" – це підприємство, яке відповідає принаймні одному з наступних критеріїв:

- принаймні в одному з трьох попередніх фінансових роках компанія понесла витрати на дослідження та розробки, що становлять щонайменше 10 % від загальних операційних витрат або щонайменше 5 % від загальних чистих продажів;
- маючи мету комерціалізації, за останні три фінансові роки вона розвинула, розробляла або планує в найближчому майбутньому розвивати продукти, послуги чи бізнес-процеси, які є новими або суттєво покращеними порівняно із сучасним станом у галузі та несуть ризик технологічного або промислового провалу.

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32026H0720&qid=1775047897536#ntc2-L_202600720EN.000101-E0002

КОМЮНІКЕ КОМІСІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ, РАДИ, ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕКОНОМІЧНО-СОЦІАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ТА КОМІТЕТУ РЕГІОНІВ. ЕНЕРГЕТИЧНИЙ СОЮЗ (COM(2026) 370)

Вдруге менш ніж за п'ять років небезпека залежності Європи від імпорту викопного палива стає абсолютно очевидною. Понад половина (57%) енергії, що споживається в Європі, імпортується з викопного палива. Це створює вразливість, яка має свою ціну.

Поточна ситуація вимагає своєчасних, цілеспрямованих та тимчасових заходів для захисту найбільш вразливих споживачів, прискорення переходу до чистої енергії та електрифікації, а також для забезпечення конкурентоспроможності європейської промисловості. Щоб пом'якшити вплив напруженості на світових ринках, Комісія пропонує заходи як частину динамічного реагування, яке змінюватиметься в міру розвитку ситуації. Комісія ретельно стежитиме за цими заходами та розглядатиме подальші заходи, якщо ситуація погіршиться. Заходи об'єднані у п'ять ключових напрямів дій, спрямованих на підтримку держав-членів у наданні та спрямуванні короткострокової допомоги споживачам,

особливо тим, хто найбільше постраждав. Вони також визначають шляхи швидшого просування шляхом досягнення більш стійкої енергетичної системи у середньостроковій та довгостроковій перспективі:

- посилення координації між державами-членами та з міжнародними партнерами;
- підтримка держав-членів у захисті споживачів, включаючи промисловість, від цінових шоків та одночасна допомога їм у енергетичному переході;
- прискорення переходу на власну чисту енергію та електрифікацію;
- активізація енергетичної системи;
- збільшення інвестицій шляхом мобілізації як державного, так і приватного фінансування для енергетичного переходу. Цей напрям включає підтримку ЄС досліджень та інновацій у сфері технологій чистої енергії шляхом мобілізації як державного, так і приватного фінансування для енергетичного переходу, зокрема для масштабування інноваційних технологій, що дозволить створити рішення, які зараз перевірені, надійні та вже впроваджені на ринку. Для тих, хто перебуває в процесі досягнення масштабу, необхідні постійні скоординовані дії та підтримка на рівні ЄС та держав-членів, щоб уникнути фрагментації державного фінансування та пришвидшити впровадження.

Одних лише державних коштів не вистачає для покриття значних інвестиційних потреб (оцінених у 660 мільярдів євро на рік до 2030 року) для енергетичного переходу. Щоб мобілізувати приватні інвестиції, зокрема від інституційних інвесторів, які управляють понад 12 трильйонами євро в ЄС, з потенціалом для спрямування подальших інвестицій на критично важливі проєкти енергетичного переходу, Комісія у березні 2026 року ухвалила [Стратегію інвестицій у чисту енергетику](#) (COM/2026/116). До липня 2026 року Комісія ухвалить законодавчу пропозицію щодо оновлення та модернізації Системи торгівлі викидами ЄС.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52026DC0370&qid=1776942881005>

КОМІСІЯ ПРОПОНУЄ ЗАХОДИ ДЛЯ ЗАХИСТУ ЄВРОПЕЙЦІВ ВІД КРИЗИ ВИКОПНОГО ПАЛИВА

Вже вдруге за менш ніж п'ять років європейці розплачуються за залежність Європи від імпортного викопного палива. AccelerateEU – це інструментарій Комісії для негайного надання допомоги європейським домогосподарствам та промисловості, особливо найбільш вразливим, одночасно ставлячи Європу на стабільний шлях до енергетичної незалежності. З моменту ескалації конфлікту на Близькому Сході ЄС витратив додатково 24 мільярди євро на імпорт енергії через вищі ціни, не отримавши жодної додаткової частки енергії. Поточна геополітична ситуація є яскравим нагадуванням про те, що прискорення переходу до чистої, безпечної та доступної енергії є економічним та безпековим імперативом. "AccelerateEU" пропонує як короткострокові, так і структурні заходи з довгостроковим ефектом для подальшого зменшення залежності від нестабільних ринків викопного палива та підвищення стійкості Європи до майбутніх ризиків, заснованих на власному виробництві чистої енергії та електрифікації.

Комісія забезпечить повну координацію заходів на рівні держав-членів. Це включає поповнення підземних газових сховищ, використання гнучких правил заповнення або будь-які виняткові вивільнення запасів нафти.

Координаційні групи з питань нафти та газу часто зустрічаються, щоб забезпечити повну ситуаційну обізнаність серед держав-членів. Національні надзвичайні заходи та заходи, спрямовані на забезпечення доступності реактивного та дизельного палива, включаючи доступність виробничих потужностей нафтопереробних заводів, повинні бути тісно координовані.

Буде створено нову паливну обсерваторію для відстеження виробництва, імпорту, експорту та рівня запасів транспортного палива в ЄС. Це дозволить швидко виявляти потенційний дефіцит та інформувати про цілеспрямовані заходи для підтримки збалансованого розподілу палива.

Захист споживачів, включаючи промисловість, від піків цін може включати цільові схеми підтримки доходів, енергетичні ваучери та схеми соціального лізингу, зниження акцизів на електроенергію для вразливих домогосподарств.

Комісія також ухвалить Тимчасову систему державної допомоги, яка забезпечить додаткову гнучкість для національних урядів, включаючи екстрені заходи для підтримки найбільш вразливих секторів економіки.

До літа Комісія представить План дій з електрифікації. Він включатиме амбітну ціль електрифікації та заходи щодо усунення бар'єрів для електрифікації промислового, транспортного та будівельного секторів. Швидке впровадження Плану інвестицій у сталий транспорт є ключовим для прискорення впровадження сталого авіаційного палива.

Електрифікація повинна супроводжуватися мережею, яка відповідає своєму призначенню. Першими кроками є забезпечення повного впровадження чинного законодавства та швидке завершення переговорів щодо Європейського пакету мереж.

Максимізація існуючої інфраструктури відновлюваної енергетики – це ще один захід. Швидке переоснащення великих вітрових електростанцій та електростанцій відновлюваної енергетики, включаючи морські вітрові парки та гідроелектростанції, може швидко забезпечити необхідне додаткове полегшення.

Комісія також представить законодавчу пропозицію щодо мережевих зборів та оподаткування, забезпечуючи, серед іншого, менше податку на електроенергію, ніж на викопне паливо.

На рівні ЄС доступні значні ресурси, такі як ті, що надаються в рамках Механізму відновлення та стійкості ("RRF": 219 мільярдів євро) та фондів політики згуртованості. У нинішній кризі швидкість та вплив мають першочергове значення. Комісія допомагатиме державам-членам максимально використовувати доступне фінансування ЄС.

Комісія організує Саміт з інвестицій у чисту енергетику, на якому зберуться представники індустрії фінансових послуг, включаючи великих інституційних інвесторів, лідерів промисловості, розробників проєктів та державних фінансистів, для прискорення приватного фінансування.

Довідково

Повідомлення AccelerateEU є відповіддю на прохання глав урядів ЄС, висловлене на Європейській Раді 19 березня, представити "набір цілеспрямованих тимчасових заходів для вирішення проблеми нещодавнього зростання цін на імпортоване викопне паливо, спричиненого кризою на Близькому Сході". Це одна з частин динамічної реакції Комісії, яка змінюватиметься в міру розвитку ситуації. Лідери ЄС обговорять ці заходи на неформальній Європейській Раді на Кіпрі 23-24 квітня.

Для отримання додаткової інформації

AccelerateEU – Енергетичний союз – доступна та безпечна енергія завдяки прискореним діям

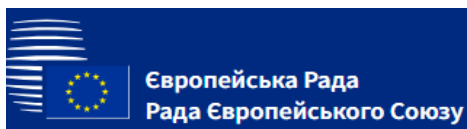
Запитання та відповіді

Інформаційний бюлетень

Веб-сторінка: AccelerateEU для зміцнення енергетичної стійкості ЄС

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_629

ПОГОДЖЕНО ДОРОЖНЮ КАРТУ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ПРИНЦИПУ «ОДНА ЄВРОПА, ОДИН РИНОК» ДО КІНЦЯ 2027 РОКУ

На полях неформальної зустрічі глав держав або урядів на Кіпрі Президент Республіки Кіпр як ротаційний голова Ради Європейського Союзу, а також президенти Європейського парламенту та Європейської комісії підписали *дорожню карту «Одна Європа, один ринок»*. Ця угода демонструє рішучість трьох інституцій рухатися вперед разом на чіткому шляху.

Дорожня карта включає:

- цілі для законодавчих пропозицій та згоди співзаконодавців;
- квартальний огляд для моніторингу прогресу;
- чіткі інституційні обов'язки для всіх інституцій ЄС відповідно до їхніх прерогатив;
- регулярна інвентаризація для повної прозорості.

Дорожня карта передбачає прийняття European Research Area Act у 2027 році.

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/04/24/european-institutions-agree-roadmap-to-achieve-one-europe-one-market-by-end-of-2027/>

АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ПРОЄКТ ЗВІТУ ЩОДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ФІНАНСОВОЇ ПЛАТФОРМИ (ECF)

Депутати Європарламенту Крістіан Елер (Німеччина /Європейська партія) та Ден Ніка (Румунія / С&Д) опублікували свій *проект звіту про Європейський фонд конкурентоспроможності (ЄФК)*. Звіт має бути представлений Комітету ITRE 6/7 травня 2026 року, а голосування за нього відбудеться на пленарному засіданні Європарламенту восени.

Серед інших питань, у звіті розглядається тісний зв'язок між Європейським фондом розвитку (ECF) та програмою "Горизонт Європа", стверджуючи, що реалізація другого

рівня програми "Горизонт Європа" не повинна підпадати під управління ЕСФ, а має бути незалежною та керованою експертами, водночас вона повинна структурно узгоджуватися з ЕСФ, відображаючи структуру політичного вікна, щоб створити шляхи розвитку.

У проєкті звіту також наголошується на необхідності чіткого розмежування бюджетних ліній між космосом, обороною та безпекою, а також критично важливими сировинними ресурсами у межах четвертого політичного вікна, тим самим підкреслюючи важливість чітко визначених бюджетних ліній для кожної з цих сфер. У ньому також наголошується, що конкурентоспроможність неможливо відновити без робочої сили, здатної адаптуватися до промислової трансформації та технологічних змін, тому закликається до інтеграції навичок у всі політичні вікна.

Короткий виклад проєкту звіту та отриманих наразі реакцій у статті *"Парламент поділяє альтернативне бачення зв'язку ЕСФ з програмою "Горизонт Європа"*.

<https://sciencebusiness.net/news/planning-fp10/parliament-shares-alternative-vision-ecf-link-horizon-europe>

ВІДОКРЕМЛЕННЯ ВІД ШОКУ ВИКОПНОГО ПАЛИВА: ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ В ЄВРОПІ СТАЛА НА 25% ДЕШЕВШОЮ ЗАВДЯКИ СОНЯЧНІЙ ТА ВІТРОВІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ

Оскільки Європа стикається з енергетичною кризою на тлі нестабільних ринків викопного палива, інвестиції у відновлювані джерела енергії виявилися життєво важливими для захисту споживачів та бізнесу від суттєвого зростання цін.

З 2019 року Іспанія подвоїла свої потужності вітрової та сонячної енергетики, додавши понад 40 ГВт – більше, ніж будь-яка інша країна ЄС, окрім Німеччини, чий ринок електроенергії вдвічі більший за іспанський. У результаті, ціна на електроенергію в Іспанії набагато менше залежить від постійно змінюваної вартості газу, яка зросла на 55 % наступного дня після початку війни в Ірані та продовжує коливатися. У Великій Британії вітроенергетика допомогла побити новий рекорд відновлюваної енергетики. 26 березня виробництво енергії вітром у Великій Британії досягло нового максимуму в 23 880 мегават, чого достатньо для забезпечення 23 мільйонів будинків.

Аналіз, проведений SolarPower Europe, показав, що використання сонячного світла для отримання енергії *заощаджує Європі понад 100 мільйонів євро на день* з 1 березня, що призвело до загальної економії понад 3 мільярди євро. Якщо ціни на газ залишатимуться високими, загальна економія у 2026 році може сягнути 67,5 мільярда євро. Тепер новий звіт показав, що завдяки відновлюваним джерелам енергії електроенергія в деяких європейських країнах з 2023 по 2025 рік здешевшала в середньому майже на 25 відсотків.

Positive Money, правозахисна група, яка проводить кампанії за грошову реформу, виявила, що розширення виробництва відновлюваної енергії знизило ціни на електроенергію в середньому на 24,2 % протягом періоду 2023-2025 років у 19 проаналізованих країнах. Дані також показують, що вплив на ціни посилюється, коли вводиться більше відновлюваних джерел енергії.

Positive Money стверджує, що у країнах з обмеженими потужностями вітрової та сонячної енергетики прискорення їх розгортання є "легкодоступним рішенням" для зниження оптових цін на електроенергію. У країнах з великими потужностями вітрової та сонячної енергетики збільшення гнучких ресурсів ще більше дозволить відокремити оптові ціни від традиційних факторів, що впливають на витрати. Це може включати інвестування в акумулятори для зберігання надлишкової енергії, заохочення використання сонячної енергії в домашніх умовах та впровадження політики балансування попиту та пропозиції, такої як змінні тарифи.

<https://www.euronews.com/2026/04/24/decoupling-from-fossil-fuel-shocks-europes-electricity-made-25-cheaper-thanks-to-solar-and>

НОВІ ВИКЛИКИ ТЕХНОЛОГІЧНОМУ СУВЕРЕНІТЕТУ. ЗМІНА ПОЗИЦІЇ ЄВРОПИ У СВІТОВІЙ СИСТЕМІ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ

Цей політичний документ Європейської комісії аналізує технологічний суверенітет ЄС та його позицію в глобальній системі досліджень та інновацій у таких центральних технологічних сферах, як передове виробництво та робототехніка, штучний інтелект, мікро- та наноелектроніка, збирання енергії та науки про життя. Він є технологічно орієнтованим внеском у ширші дебати щодо відкритої стратегічної автономії.

Ґрунтуючись на потрійному емпіричному аналізі наукової діяльності, технологічної діяльності та торгівлі відповідними товарами, звіт показує, по-перше, позиціонування ЄС суттєво відрізняється в різних технологічних сферах, а по-друге, що виклики технологічному суверенітету проявляються дуже по-різному в різних сферах, тобто у науковій, технологічній чи матеріальній залежності. Загалом аналіз демонструє, що сучасні виклики виникають як функція усталеного глобального розподілу праці, що розвивався з часом у геополітично стабільніші часи.

Звіт закликає до широкого розуміння технологічного суверенітету, яке виходить за рамки залежності від імпорту та включає контроль над знаннями, інтелектуальною власністю та рішеннями ключових фірм щодо досліджень і розробок.

Рекомендації щодо політики включають нарощування внутрішнього потенціалу, зосередження ресурсів на флагманських ініціативах рівня ЄС, підтримку відкритої наукової співпраці, моніторинг односторонніх залежностей та суворе виконання існуючих інструментів ЄС проти примусу та ризикованих іноземних інвестицій.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4d26a23f-3acd-11f1-814f-01aa75ed71a1/language-en>

ЗВІТ ПРО УЧАСТЬ КРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ПРОГРАМІ ІННОВАЦІЙНИХ ЕКОСИСТЕМ

Європейська Комісія опублікувала новий звіт "Участь країн у Програмі інноваційних екосистем ЄС (EIE)". Цей звіт містить серію інформаційних бюлетенів по країнах, що аналізують участь держав-членів та України в EIE у відповідних конкурсах пропозицій за період 2021–2025 роки.

Він містить структурований огляд національної участі в програмі, висвітлюючи моделі участі та залучення у відповідних конкурсах. Інформаційні бюлетені пропонують порівняльну перспективу того, як країни сприяють розвитку більш пов'язаних та ефективних інноваційних екосистем по всій Європі та отримують від цього вигоду.

Так, кількість українських бенефіціарів на мільйон жителів становить лише 2 подавача. Для порівняння – країни ЄС у середньому – 11, Естонія – 89.

Загальна кількість українських учасників – 12. Більшість (10 з 12) учасників проєктів знаходяться в Києві, а двоє інших – у Рівному та Івано-Франківську. Заявки були подані з усіх регіонів. Робиться висновок: в Україні немає регіональних інноваційних долин в рамках Ініціативи з питань інноваційного розвитку (EIE).

Українськими бенефіціарами є переважно державні організації та "інші", що в українському випадку стосується не дослідницьких приватних некомерційних організацій, які переважно функціонують як торговельні асоціації або кластери, що сприяють розвитку бізнесу, інвестицій та секторів в Україні.

https://eismea.ec.europa.eu/programmes/european-innovation-ecosystems_en#reports

МЕХАНІЗМ НАУКОВИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ ПУБЛІКУЄ ЗВІТ ПРО ОГЛЯД ДОКАЗІВ ТА НАУКОВУ ДУМКУ ЩОДО ПЕРЕДОВИХ МАТЕРІАЛІВ

21 квітня 2026 року *Механізм наукових консультацій* (SAM) Європейської комісії опублікував *Звіт* про огляд доказів та *наукову думку щодо передових матеріалів*

Передові матеріали мають вирішальне значення для автономії, конкурентоспроможності та стійкості Європи. Однак незважаючи на те, що Європа має міцну наукову основу та усталену регуляторну практику, існують структурні проблеми, які перешкоджають переходу від відкриття матеріалів до їх безпечного, сталого та конкурентоспроможного використання. У цьому контексті, на прохання Катерини Захарієвої, комісара з питань стартапів, досліджень та інновацій, SAM опублікувала цю Наукову думку, в якій наголошується, що політика щодо передових матеріалів повинна зосереджуватися на таких цінностях ЄС, як автономія, безпека, сталий розвиток та процвітання.

Ключові рекомендації:

- забезпечити пріоритетність політики щодо передових матеріалів цінностям ЄС, пов'язаним з автономією, безпекою, сталим розвитком та процвітанням;
- підтримати створення просторів даних для даних, які можна знайти, доступні, сумісні та багаторазово використовуються (FAIR), цифровізації, штучного інтелекту та обчислювальних методів для прискорення досліджень та комерціалізації безпечних та сталих передових матеріалів;
- запровадити стандарти проектування передових матеріалів для підтримки безпеки та сталого розвитку на кожному рівні розвитку технологій та полегшення доступу до ринку;
- зміцнювати екосистеми, які ефективно розробляють, координують та підтримують ініціативи для прискорення впровадження НДДКР ринком;
- інвестувати для розширення сильних сторін ЄС у дослідження та інновації щодо передових матеріалів.

Комісія заявляє, що разом ці рекомендації сприятимуть формуванню майбутнього Закону про передові матеріали – ініціативи ЄС, спрямованої на зміцнення промислового лідерства Європи, стратегічної автономії та конкурентоспроможності в галузі передових матеріалів.

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/experts-call-eu-policies-advanced-materials-prioritise-autonomy-safety-sustainability-and-prosperity-2026-04-21_en

ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В ЧИСТІЙ ЕНЕРГЕТИЧНІЙ СФЕРІ Є КЛЮЧЕМ ДО ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛІ В 1,5°C

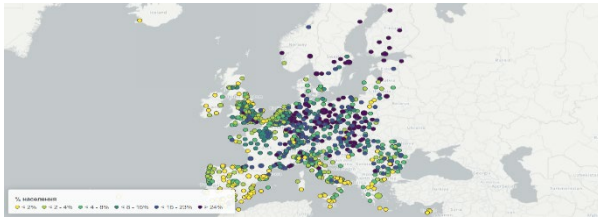

Прискорення розробки та впровадження кількох технологій чистої енергії буде необхідним для досягнення мети 1,5°C *Паризької угоди щодо зміни клімату*. Аналіз JRC на основі даних 2025 року показує, що на основі політик і цілей, прийнятих сьогодні у світі, чотири з 15 чистих енергетичних технологій, необхідних для обмеження глобального потепління до 1,5°C до кінця століття, вже є більш економічно ефективними, ніж їхні альтернативи на основі викопного палива. Сонячна, вітрова, електромобілі та біопалива – чотири технології, які вже оцінені як конкурентоспроможні, добре рухаються до масштабного впровадження. Водночас потрібні будуть подальші інновації та інвестиції, щоб привести нові рішення, такі як синтетичне паливо та захоплення CO₂, до рівня готовності, необхідного для досягнення глобальних кліматичних та енергетичних цілей.

Висновки опублікованого у квітні *Глобального енергетичного та кліматичного огляду (GECO) 2025* оцінюють, як цільова підтримка політики може прискорити впровадження ключових технологій чистої енергії та узгодити інвестиції з глобальними кліматичними сценаріями до 2050 р. Також досліджується, як фрагментація торгівлі може створювати економічну неефективність, зменшуючи викиди та спричиняючи втрати ВВП.

https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news-and-updates/strengthening-clean-energy-competitiveness-key-keeping-15degc-goal-within-reach-2026-03-27_en?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=JRC%20newsletter%20April%202026

МІСЬКИХ ЗЕЛЕНИХ ЗОН МАЛО, А КЛІМАТ І БАГАТСТВО ВПЛИВАЮТЬ НА ДОСТУП

Дослідження Європейської комісії у співпраці з Копенгагенським університетом 862-х європейських міст виявляє відсутність належного доступу до зелених зон. Воно також підкреслює географічні відмінності,

зумовлені кліматом, та чіткий соціально-економічний розрив.

Результати показують, що лише невелика частка, менше 15% європейського міського населення, отримує користь від "*Принципу озеленення "3-30-300"*", керівництва з міського лісового господарства та озеленення, яке нині широко використовується державними органами та міжнародними організаціями. Принцип озеленення передбачає наявність трьох дерев на виду з кожного будинку, 30% покриття крони в кожному районі та проживання в межах 300 метрів від якісної зеленої зони.

Опубліковане в Nature Communications дослідження показує, що 13,5% досліджуваної популяції повністю дотримуються цих критеріїв, тоді як 21% мешкає в районах, які не відповідають жодному з трьох критеріїв.

Виконання правила 30-30-300 значно варіюється через кліматичні та економічні фактори. Географічно найвищі рівні дотримання зосереджені у Скандинавії, Німеччині та Польщі – зокрема в таких містах, як Гельсінкі (57%), Гамбург (55%) та Краков (47%). Навпаки, південноєвропейські міста, такі як Афіни (3,3%), Палермо (1,9%) і Кордова (1,0%), демонструють значно нижчі результати.

Окрім клімату, розподіл зелених зон також залежить від економічного розвитку. Міста з вищим ВВП на душу населення зазвичай мають більше зелених зон. Для міст із найнижчою категорією ВВП медіанна частка населення, що відповідає правилу 3-30-300, залишається нижчою за 10%, тоді як міста з найвищою категорією ВВП демонструють значно вищий базовий показник: медіани досягають приблизно 15%–20%, а найуспішніші винятки перевищують 45%.

Ці дані підтверджують "зелений розрив", коли найбагатші міста центрально-північної Європи приблизно вдвічі частіше відповідають цим стандартам лісового господарства порівняно з їхніми малозабезпеченими колегами на півдні та сході Європи.

Стратегічні рекомендації включають: інноваційне розташування парків та прагнення зберегти й розширити міську зелень, озеленення будівель (наприклад, зелених дахів, зелених стін і балконних насаджень), розширення програми посадки дерев також на приватні землі та житлові території, сталий транспорт.

https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news-and-updates/urban-green-spaces-are-scarce-while-climate-and-wealth-impact-access-2026-04-13_en?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=JRC%20newsletter%20April%202026

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У КАРДІОЛОГІЧНІЙ ДОПОМОЗІ

Новий *звіт JRC досліджує, де наразі використовується ШІ в кардіоваскулярній допомозі.*

Він також оцінює докази найперспективніших додатків, визначає бар'єри для ширшого впровадження та рекомендує, як політика може підтримувати використання ШІ для отримання реальних переваг пацієнтам, медичним працівникам і системам охорони здоров'я. Дослідники з JRC впевнені, що ШІ має величезний потенціал для революціонізації охорони здоров'я у багатьох аспектах. Можливість раннього виявлення, прискорення діагностики та прокладання шляху до персоналізованої медичної допомоги може покращити результати для пацієнтів, знизити витрати та зняти навантаження на все більш перевантажені системи охорони здоров'я Європи. Звіт є частиною *Плану безпечного серця Європейської комісії*.

Декілька інструментів ШІ вже регулярно використовуються у клінічних практиках європейських лікарень – кальцієва оцінка коронарної артерії, аналіз КТ коронарних артерій, виявлення закупорки судин під час КТ мозку.

Звіт також виявляє кілька бар'єрів для використання ШІ в кардіосистемі догляді та окреслює дії, які ЄС міг би вжити для втілення цього бачення в реальність:

- *ставити клінічні докази на перше місце.* Фінансування має ставити пріоритет на незалежну валідацію та порівняння між конкуруючими інструментами, а не лише на технічну продуктивність. Критерієм успіху має бути те, чи покращує ШІ результати пацієнтів, досвід догляду та сталі витрати;
- *інвестиції в інфраструктуру.* Багато лікарень не мають ІТ-систем, необхідних для впровадження ШІ. Без цільових інвестицій ШІ може ризикувати розширити, а не скоротити існуючі розбіжності у сфері серцево-судинної допомоги по всій Європі;
- *спрощення регулювання.* Керування кількома регуляторними рамками створює непропорційне навантаження на малі компанії та стартапи, які розробляють багато інструментів ШІ.

ЄС уже впроваджує ці заходи для оптимізації оцінки відповідності та зменшення адміністративного навантаження.

https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news-and-updates/artificial-intelligence-cardiovascular-care-promise-practice-2026-04-07_en?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=JRC%20newsletter%20April%202026

ІНДЕКС БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ІННОВАТОРІВ (INNOVATORS BUSINESS ENVIRONMENT INDEX (IBEI)) 2026

Цей індекс здійснює аналіз 125 країн на основі того, наскільки легко новатори можуть розпочати, здійснювати та масштабувати бізнес за понад 30 показниками, об'єднаними у три підіндекси – легкість початку бізнесу, стрятивість умов для бізнесу, оподаткування.

Основні висновки:

Сімнадцять із 20 найкращих країн демонструють високі результати в доступі до капіталу та фінансової інфраструктури. Сполучені Штати (1-е місце), Сінгапур (2-е місце) та Велика Британія (3-тє місце) зайняли лідируючі позиції у світі. Сполучені Штати поєднують великий ринок зі сприятливим бізнес-середовищем.

Шістнадцять із 20 найкращих країн демонструють високі результати в регулюванні та управлінні, що робить цю характеристику спільною для провідних бізнес-середовищ. Невеликі економіки, такі як Естонія (10-е місце), Люксембург (13-е місце) та Нова Зеландія (11-е місце) пропонують висококонкурентні умови для новаторів.

Свобода та швидкість Інтернету є спільною характеристикою для 20 найкращих країн, причому чотирнадцять із них демонструють високі результати в цифровій інфраструктурі. Північні країни лідирують у сфері цифрової інфраструктури, а Ісландія (27-ме місце), Норвегія (21-ше) та Данія (20-те місце) формують трійку лідерів у світі.

Глобальна мобільність та відкритість є спільною, але не універсальною сильною стороною 20-ти найкращих країн, причому тринадцять країн демонструють високі результати в цій категорії. Португалія (31-ше місце), Хорватія (38-ме) та Словенія (41-ше) входять до трійки країн-лідерів у світі за цією категорією.

Загалом, країни першої двадцятки досягають своїх позицій завдяки різному поєднанню сильних сторін, а не єдиній домінуючій сфері. Так, оподаткування рідко є ключовою сильною стороною в першій двадцятці. Об'єднані Арабські Емірати (5-е місце) та Саудівська Аравія (9-е місце) посідають 2-е та 6-е місця у світі за оподаткуванням, виділяючись серед топ-20 країн, де більшість (17) країн мають слабкі результати в цій сфері.

Україна посіла 67 місце у 2026 році та 19-те місце в Центральній та Східній Європі. У Глобальному індексі екосистеми стартапів 2025 року Україна посідає вище місце (42-е місце), ніж в ІВЕІ, що свідчить про порівняно кращі результати екосистеми стартапів порівняно з ширшими умовами бізнес-середовища.

Україна посідає 18-те місце в Центральній та Східній Європі за напрямом "Стимули для бізнесу", що відображає оцінені фіскальні та фінансові умови стимулювання на регіональному рівні, 15-те місце у Східній Європі за функціональною категорією оподаткування, яка вимірює умови, пов'язані з оподаткуванням.

Функціональна категорія "Доступ до капіталу та фінансової інфраструктури", яка вимірює доступність кредитів, банківські зв'язки, інвестиційні канали та доступність фінансових інструментів, являє собою сферу, де Україна має потенціал для подальшого покращення своїх показників в Індексі.

У той же час, Україні вдалося зберегти сильний цифровий та інноваційний профіль, незважаючи на тиск війни. Модернізація охоплює такі сфери, як управління та регулювання бізнесу, а також цифрові системи, які зараз є центром взаємодії країни з компаніями. Одним із найбільш помітних аспектів цих зусиль є Dii.City.

Підтримка інновацій надходить від поєднання вітчизняних установ та міжнародних партнерів. Український фонд стартапів надає гранти на ранніх стадіях, які допомагають новим командам нарощувати оберти. Загалом, Україна демонструє бізнес-середовище, яке характеризується позитивними показниками в транскордонній доступності та міжнародному переміщенні, поряд з порівняно низькими оцінками умов оподаткування.

Україна робить ставку на цифрове управління, прозорі правила та міжнародно сумісні бізнес-рамки як основу майбутньої економіки, що базується на технологіях та інноваціях.

<https://www.startupblink.com/ibei-report>

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ЩОДО МОНІТОРИНГУ РІВНОСТІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ДОСЛІДНИЦЬКОМУ ПРОСТОРИ

Проект INSPIRING ERA опублікував *Інформаційний бюлетень INSPIRING ERA – Моніторинг рівності в Європейському дослідницькому просторі*. Це третій тематичний інформаційний бюлетень проекту, який досліджує ключові концепції, поточні виклики та практичні підходи до відстеження прогресу в гендерній рівності та інклюзивності в системах досліджень та інновацій. У ньому також висвітлюються передові практики та надаються рекомендації для підтримки більш узгоджених та ефективних систем моніторингу.

В інформаційному бюлетені досліджується, наскільки надійний моніторинг, що підтримується політичною відповідальністю, відданим персоналом та скоординованими показниками. У ньому наголошується на необхідності інтеграції міжгалузевих перспектив та переходу від простого відстеження дотримання вимог до вимірювання змін, орієнтованих на результат, таких як зміна інституційної культури та різноманітність керівництва.

Розроблений для політиків, спонсорів та дослідницьких організацій, цей інформаційний бюлетень пропонує практичні рекомендації – від гендерного бюджетування на національному рівні до поєднання моніторингу з умовами фінансування. Ці практичні підходи покликані допомогти у створенні більш інклюзивного та конкурентоспроможного Європейського дослідницького простору.

INSPIRING ERA – це проєкт програми "Горизонт Європа", який підтримує дослідників, дослідницькі організації та заклади вищої освіти, а також інноваційних учасників у розумінні та застосуванні результатів ERA.

<https://www.inspiring-era.eu/resource/inspiring-era-launches-third-factsheet-on-equality-monitoring-in-the-european-research-area/>

ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ WIDENING

Наука|Бізнес перейменував свій двотижневий інформаційний бюлетень Widening на The R&D Express, щоб відобразити зміну фокусу: від висвітлення політичних дебатів щодо розриву в дослідженнях і інноваціях ЄС до детального аналізу реформ і інвестицій, які впроваджуються в Центральній та Східній Європі.

Оскільки політична увага в Брюсселі зміщується до майбутнього закону про Європейську дослідницьку зону (ERA), бажано дізнатися більше про те, як країни цього регіону фактично сприяють інноваційному порядку денному ЄС. Європейська комісія сподівається, що нове законодавство ERA створить єдиний ринок для досліджень,

допоможе збільшити державні та приватні інвестиції в НДДКР у ЄС і спонукатиме держави-члени модернізувати свої системи досліджень і інновацій.

У цьому контексті дії на місцях важливіші за брюссельські дебати навколо програми розширення. Ці фінансові схеми відіграють важливу роль, але є набагато ширша історія, яку можна висвітлювати – про людей, ідеї та інституції, що об'єднують сектор досліджень і інновацій Європи.

Інформаційний бюлетень залишиться вірним своїм витокам, але збільшить охоплення політик, стратегій та інвестицій у країнах Центральної та Східної Європи, чи то членів ЄС, чи майбутніх членів.

[The R&D Express: Коли говорить Брюссель, чи діють столичні літери? | Наука|Бізнес](#)

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

КЛІМАТИЧНА ПОЛІТИКА: УКРАЇНА ТА НІМЕЧЧИНА ОКРЕСЛИЛИ ПРІОРИТЕТИ СПІВПРАЦІ

Про подальшу взаємодію щодо формування кліматичної політики України, узгодженої з Європейським зеленим курсом, а також координацію міжнародної допомоги в умовах війни та підготовки до членства в ЄС йшлося на онлайн-зустрічі заступника Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Олександра Краснолуцького із керівництвом проєкту IKI Interface "Підтримка України на шляху до амбітної та інтегрованої кліматичної політики (GreenUkraine)", що реалізується GIZ в Україні.

Серед ключових пріоритетів:

- оновлення та імплементація Національно визначеного внеску (НВВ) і довгострокової кліматичної стратегії;
- інтеграція кліматичних підходів у всі сектори економіки та синхронізація з європейськими інструментами;
- перехід від стратегічного планування до практичної реалізації політик із чіткими етапами впровадження та індикаторами ефективності.

Учасники обговорили розвиток кадрового потенціалу у сфері кліматичної політики, системну підготовку фахівців для центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також розвиток навчальних програм у сфері кліматичної політики, зеленого регіонального розвитку та відновлення біорізноманіття.

Сторони також розглянули нові напрями взаємодії. Україна розглядає співпрацю з Німеччиною як стратегічне партнерство у сфері кліматичної політики та зеленої трансформації, що поєднує декарбонізацію та збереження біорізноманіття.

Довідково

Проєкт IKI Interface (GreenUkraine) реалізується в межах Міжнародної кліматичної ініціативи (IKI) за дорученням Федерального міністерства довкілля Німеччини. Він спрямований на підтримку Мінекономіки України у формуванні та впровадженні кліматичної політики, оновленні НВВ та посиленні спроможності у сфері моніторингу й збереження біорізноманіття.

<https://www.kmu.gov.ua/news/klimatychna-polityka-ukraina-ta-nimechchyna-okreslyly-priorytety-spivpratsi>

ОКСЕН ЛІСОВИЙ ЗУСТРІВСЯ З ПОСЛОМ СЕРБІЇ В УКРАЇНІ: ОБГОВОРИЛИ АКАДЕМІЧНІ ОБМІНИ, ЛЕКТОРАТИ ТА ПІДТРИМКУ ВИВЧЕННЯ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

21 квітня міністр освіти і науки України Оксен Лісовий провів зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Сербія в Україні Андоном Сапунджи. У центрі уваги були питання двосторонньої співпраці у сфері освіти, розвиток академічних обмінів, відкриття лекторатів у Львові та Новому Саді, а також підтримка вивчення слов'янських мов. У зустрічі також узяв участь заступник міністра освіти і науки України Микола Трофименко.

Також обговорили розвиток мережі лекторатів. За підсумками попередніх переговорів уже досягнуто домовленості про відкриття лекторатів у Львові та Новому Саді. Львівський національний університет імені Івана Франка вже підтвердив готовність до такої співпраці, а сербська сторона завершує внутрішні погодження.

Також під час зустрічі обговорили важливість відповідального викладання історії – на основі перевірених фактів, академічної доброчесності та поваги до історичної правди. Зокрема, йшлося про співпрацю в межах Обсерваторії з викладання історії у Європі (ОНТЕ) – інструменту Ради Європи, що підтримує якісне викладання історії, обмін практиками та протидію маніпуляціям історичними наративами. У МОН розглядають цей напрям як важливу частину міжнародної освітньої співпраці та гуманітарного діалогу.

Ще один акцент зробили на підтримці кафедр і програм, які працюють із невеликим набором студентів, але мають важливе значення для збереження та розвитку мовної, культурної й академічної присутності. МОН послідовно підтримує такі напрями і вітає готовність міжнародних партнерів інвестувати в їхній розвиток.

Двостороння співпраця між Україною та Республікою Сербія у сфері освіти триває на основі міжвідомчої угоди про співробітництво в галузі освіти.

<https://mon.gov.ua/news/oksen-lisovyi-zustrivsia-z-poslom-serbii-v-ukraini-obhovoryly-akademichni-obminy-lektoraty-ta-pidtrymku-vyvchennia-slovianskykh-mov>

УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ

УКРАЇНА ВПЕРШЕ СЕРЕД 30 КРАЇН СВІТУ, ДОЛУЧЕНИХ ДО ГЛОБАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ МЕРЕЖІ ЄВРОПИ

Делегація Міністерства освіти і науки України на чолі з першим заступником міністра Євгеном Кудрявцем уперше взяла участь у заходах Глобальної освітньої мережі Європи (GENE).

GENE – це мережа, яка об'єднує понад 50 міністерств, агентств та національних інституцій із

30 країн для обміну досвідом і формування спільних підходів до розвитку глобальної освіти.

Україна вперше приєдналася до мережі торік як спостерігач і відтоді активно долучається до її роботи. Участь у GENE дає можливість обмінюватися досвідом з європейськими партнерами, долучатися до спільного напрацювання освітніх політик і підходів, а також використовувати ці напрацювання для підвищення якості освіти в Україні.

У межах участі в заходах GENE українська делегація долучилася до обговорень із представниками інших країн щодо розвитку освітніх політик, обміну досвідом і пошуку спільних рішень, зокрема:

- представлено національні підходи та поточний прогрес України, а також виклики, з якими стикається система освіти в умовах війни;

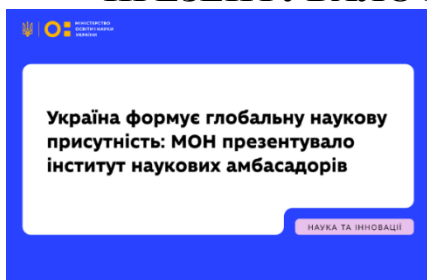
- узято участь у сесіях взаємного навчання щодо сучасних підходів до розвитку глобальної освіти;

- проведено низку двосторонніх зустрічей з партнерами для розширення співпраці.

Участь у GENE є важливою для посилення міжнародної співпраці та інтеграції України в європейський освітній простір.

<https://mon.gov.ua/news/ukraina-vpershe-sered-30-krain-svitu-doluchenykh-do-hlobalnoi-osvitnoi-merezhi-ievropy>

УКРАЇНА ФОРМУЄ ГЛОБАЛЬНУ НАУКОВУ ПРИСУТНІСТЬ: МОН ПРЕЗЕНТУВАЛО ІНСТИТУТ НАУКОВИХ АМБАСАДОРІВ

15 квітня 2026 року Міністерство освіти і науки України спільно з ініціативою "Українська наукова діаспора" провело онлайн-презентацію інституту міжнародних наукових амбасадорів – нового інструменту розвитку міжнародної наукової співпраці.

Ініціатива покликана вибудувати сталий зв'язок між українською наукою та вченими, які працюють за кордоном, а також розширити можливості для міжінституційної взаємодії.

Йдеться про запуск спільних дослідницьких проєктів, пошук нових партнерств для закладів вищої освіти та наукових установ, а також системне посилення присутності української науки у світовому академічному просторі.

До презентації долучилися майже 200 учасників: представники Міністерства освіти і науки України, посольства України в Республіці Польща, закладів вищої освіти, наукових установ, національних академій наук, а також міжнародних партнерських організацій і української наукової діаспори.

Під час заходу було представлено основні засади Примірного положення про наукового амбасадора, затвердженого наказом МОН № 568 від 03.04.2026, а також окреслено роль цієї ініціативи в розширенні партнерств українських закладів вищої освіти та наукових установ із закордонними інституціями.

Також акцентували увагу на засадничих і практичних питаннях: хто такий науковий амбасадор, які завдання він виконує та як сприяє налагодженню сталих професійних контактів між українськими та міжнародними науковими середовищами. Окремо

зупинилися на аспектах щодо впровадження ініціативи, зокрема механізмах взаємодії, форматах співпраці та можливостях залучення до міжнародних програм, проєктів і консорціумів. За результатами обговорення учасники погодили подальші кроки впровадження ініціативи, зокрема налагодження системної комунікації та підготовку до її практичного запуску.

<https://mon.gov.ua/news/ukraina-formuie-hlobalnu-naukovu-prysutnist-mon-prezentovalo-institut-naukovykh-ambasadoriv>

ВІД ІДЕЇ ДО ЗАЯВКИ: В СИСТЕМІ URIS ЗАПРАЦЮВАВ МОДУЛЬ ПРОЄКТНОЇ АСПІРАНТУРИ 2026 РОКУ

Міністерство освіти і науки України повідомляє про запуск модуля "Проєктна аспірантура – 2026 рік" в *системі URIS*. У модулі доступні нормативні та інформаційні матеріали конкурсу, алгоритм подачі документів у Системі, а також функціонал для створення електронних кабінетів керівника PhD-проєкту і здобувача та внесення інформації до заявки.

Конкурсний відбір проводиться в межах експериментального проєкту з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в проєктній аспірантурі відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2026 р. № 164 та наказу МОН від 13 березня 2026 р. № 442. Участь у проєкті беруть заклади вищої освіти та наукові установи, які за результатами державної атестації віднесені до групи А або Б.

Окремо МОН ухвалено рішення про розширення напрямів атестації для учасників конкурсу: крім природничо-математичного напрямку, участь поширено також на інженерно-технологічний, біомедичний та агроветеринарний напрями. Подання матеріалів триває до 1 травня 2026 року.

<https://mon.gov.ua/news/vid-idei-do-zaiavky-v-systemi-uris-zapratsiuvav-modul-proiektnoi-aspirantury-2026-roku>

"УКРАЇНСЬКИЙ КЕМБРИДЖ". ЯК В УЖГОРОДІ ПІД ЧАС ВІЙНИ ЗІБРАЛИ 12 ТИСЯЧ ЗРАЗКІВ ДНК ДЛЯ НАЙБІЛЬШОГО У СВІТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІАБЕТУ

Кільком десяткам українців із діагнозом "діабет першого типу" нещодавно скасували щоденні ін'єкції інсуліну. Виявилось, у них інший тип діабету – і показав це генетичний тест із Ужгорода, де під час війни розгорнули найбільше у світі дослідження цієї хвороби.

Нещодавно в університеті відкрили власну генетичну лабораторію – тепер зразки можна секвенувати на місці, а не відправляти за кордон.

Проєкт найбільшого генетичного дослідження за участі українців сягає своїм корінням ще 2000-х, коли Тарас Олексик, зараз професор Оклендського університету, вперше звернув увагу на те, що інші європейські країни проводили дослідження геномів своїх мешканців, а українці не були представленими в таких дослідженнях. Минуло ще близько десятиліття, перш ніж подібне дослідження вдалося провести і в Україні. Воно

залучило всього 97 людей, а їхні зразки ДНК секвенували, тобто розшифрували, лабораторії у США та Китаї.

У 2021 році науковці *опублікували* в журналі *GigaScience* результати аналізу геномів українців, описавши 189 генів, зокрема залучених у появі аутизму та раку молочних залоз, і 20 мутацій, що, навпаки, зменшують ризик деяких хвороб. Тарас Олексик і його колега з Оклендського університету, Христина Щубелка, також родом з Ужгорода, спільно з румунською командою науковців провели секвенування 150 геномів мешканців обох країн у межах великого генетичного дослідження європейців. Завдяки цьому науковці напрацювали систему відбору та виділення зразків ДНК, яка могла бути корисною в майбутніх дослідженнях.

І майбутні дослідження не забарилися – біотехнологічна компанія Regeneron у 2021 році підтримала *старт дослідження* факторів ризику діабету першого типу в геномі українців. Попередні дослідження вказали на десятки різних алелів, тобто варіантів генів, які залучені в появі хвороби у різних пацієнтів. Проте ті алелі, що спричиняють діабет у конкретних популяціях, наприклад жителів островів або конкретних регіонів, досі вивчені недостатньо. Тож із підтримкою компанії та благодійних організацій вдалося заснувати український проєкт із дослідження діабету, результати якого *доступні* широкому колу.

Об'єднавшись із 85 ендокринологами та молекулярними біологами з різних куточків України, науковцям вдалося зібрати зразки крові понад 12 тисяч пацієнтів із діабетом першого типу та здорових добровольців, відповідних їм за віком. У деяких регіонах завдяки такому тестуванню вдалося зібрати зразки всіх пацієнтів, у яких діагностували цю хворобу.

Крім наукової цінності, проєкт мав і діагностичну: у декількох десятків пацієнтів, яким раніше діагностували діабет першого типу, виявили цукровий діабет дорослого типу у молодих людей, більш відомий як *MODY-діабет*. Хоча симптоми роблять його схожим на цукровий діабет першого типу, пацієнти із MODY-діабетом можуть обійтися без щоденних ін'єкцій інсуліну, натомість приймаючи ліки у формі таблеток. Тож новий діагноз значно полегшує їхнє життя, а також вказує на переваги діагностування різних, зокрема рідкісних, форм діабету за генетичним тестом.

Відкриття нової генетичної лабораторії значно пришвидшить прогрес проєкту, адже її обладнали пристроєм для секвенування ДНК і РНК, що дозволить досліджувати зразки від пацієнтів одразу, а не чекати результатів секвенування від закордонних лабораторій. Крім того, нове обладнання дозволить шукати рідкісні алелі генів HLA-комплексу, виявляти у крові ознаки запалення, а в калі – порушення нормальної мікробіоти, пов'язані з перебігом діабету першого типу. Тому науковці Ужгородського національного університету вже об'єдналися з колегами з Польщі, щоб розширити вибірку дослідження до 20 тисяч пацієнтів і здорових добровольців до середини 2027 року.

<https://nauka.ua/article/yak-uzhgorod-stav-centrom-najbilshogo-u-sviti-genetichnogo-doslidzhennya-diabetu-pershogo-tipu>

КОМАНДА ХАРКІВСЬКИХ СТУДЕНТІВ ПОСІЛА ПЕРШЕ МІСЦЕ У СВІТІ НА МІЖНАРОДНОМУ ЗМАГАННІ З ПРОГРАМУВАННЯ

Команда харківських студентів посіла перше місце у світі на міжнародному змаганні з програмування з екстремального IEEEExtreme 19.0. IEEEExtreme – це один із наймасштабніших студентських ІТ-чемпіонатів у світі, який проводиться під егідою IEEE – найбільшої міжнародної організації інженерів та розробників. Змагання триває 24 години безперервно та щороку об'єднує тисячі учасників із понад 70 країн. В IEEEExtreme брало участь більше 9000 команд з різних країн світу!

Учасники вирішують складні алгоритмічні задачі в режимі реального часу, демонструючи навички програмування, командної роботи та стресостійкості. За результатами змагання команда KoRoVaI з Харкова показала найкращий результат серед тисяч учасників, обійшовши команди провідних університетів світу.

Детальніше про змагання: <https://en.wikipedia.org/wiki/IEEEExtreme>

Результати: <https://ieeextreme.org/ieeextreme-19-0-ranking/>

Перемога українських студентів підтверджує високий рівень технічної освіти в Україні та конкурентоспроможність молодих ІТ-фахівців на глобальному рівні. Попри складні умови, українські студенти продовжують демонструвати результати світового класу та утверджують позиції України як важливого гравця у сфері інформаційних технологій.

<https://mon.gov.ua/news/komanda-kharkivskykh-studentiv-posila-pershe-mistse-u-sviti-na-mizhnarodnomu-zmahanni-z-prohramuvannia>

НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ

БАКТЕРІЇ КИШКІВНИКА ВІДРІЗНИЛИ ПАЦІЄНТІВ З ХВОРОБОЮ ПАРКІНСОНА ВІД ЛЮДЕЙ ІЗ ГРУПИ РИЗИКУ

Відмінності в бактеріях кишківника допомогло відрізнити людей із хворобою Паркінсона та тих, хто лише мав ген вищого ризику розвитку хвороби. Ці відмінності торкнулися майже чверті бактерій, які складають мікробіоту кишківника, і виявилися поширеними в пацієнтів із хворобою Паркінсона з різних країн світу. Науковці припускають, що з їхньою допомогою вдасться передбачати хворобу ще до появи симптомів, але це потрібно підтвердити у майбутніх дослідженнях.

Науковці порівнювали зразки калу та клінічні прояви хвороби Паркінсона у 271 пацієнта з цією хворобою, 43 носіїв варіанту гена *GBA1*, що підвищує ризик хвороби і 150 здорових добровольців зі Сполученого Королівства й Італії. Вони виявили 176 видів бактерій, кількість яких відрізнялася у хворих і здорових людей, – із них 142 види відрізняли пацієнтів із хворобою Паркінсона від тих, хто лише мав ген схильності до нього.

Свої результати науковці порівняли з даними пацієнтів зі США, Південної Кореї та Туреччини, так що загалом їхня вибірка складалася з 638 пацієнтів із хворобою Паркінсона та 319 здорових добровольців.

Наявність мутації в гені *GBA1* була пов'язаною з такими змінами в мікробіомі, що вони були проміжними між здоровими й хворими учасниками дослідження. І ступінь змін в мікробіоті відповідав тому, наскільки вираженими були перші прояви хвороби Паркінсона в таких людей. Дослідники також встановили, що люди з найбільш вираженими змінами в мікробіоті кишківника мали більшу ймовірність появи симптомів, не пов'язаних із руховими порушеннями – депресії, погіршення нюху та порушень сну. Зміни мікробіоти виявили також у людей, які були носіями шкідливого варіанта гена *GBA1*, але не мали симптомів. Це вказує на ранні біологічні зміни в таких пацієнтів, які потенційно можна використати для передбачення появи хвороби в людей із групи ризику.

Попри те, що у пацієнтів із хворобою Паркінсона вже відмічали зміни в кишковій мікробіоті, пересадка бактерій з калу *виявилася* неефективним методом лікування. Але аналіз крові допоміг передбачити появу хвороби ще за сім років до перших симптомів – на неї *вказали* специфічні білки крові, зокрема залучені у запальних процесах.

Інженери також розробили магнітну ручку, здатну *вловлювати* непомітні людському оку зміни в почерку пацієнтів із ранніми проявами хвороби Паркінсона.

А за допомогою штучного інтелекту науковцям вдалося *винюхати* прояви хвороби Паркінсона за відмінностями в летких сполуках вушної сірки.

<https://nauka.ua/news/bakteriyi-kishkivnika-vidriznili-paciyentiv-z-hvoroboyu-parkinsona-vid-lyudej-iz-grupi-riziku>

НОВІ ПІДХОДИ ДО БОРОТЬБИ З РАКОМ ШИЙКИ МАТКИ

Щороку понад 27 000 жінок у Європі помирають від раку шийки матки. Вірус папіломи людини (ВПЛ) відповідає за це захворювання та щонайменше за п'ять інших видів раку, які вражають як жінок, так і чоловіків. Вакцинація проти ВПЛ є одним із найефективніших доступних інструментів, проте її повний потенціал досі не реалізовано.

Для вирішення цієї проблеми було представлено цінний ресурс. Розроблений провідними європейськими експертами, Посібник з належної практики об'єднує докази та реальний досвід країн, які успішно підвищили рівень вакцинації. Він надає практичні рекомендації щодо розробки програм, систем їх реалізації, використання та комунікації даних, допомагаючи політикам та системам охорони здоров'я перетворювати зобов'язання на ефективні дії.

Розроблений як стислий, повністю цифровий та інтерактивний ресурс, посібник ЕСО може бути адаптований до різних країн та використаний для підтримки постійного вдосконалення програм вакцинації.

Ключові повідомлення включають:

Безпечні та ефективні вакцини широко доступні, проте відмінності в розробці програм, системах їх проведення та залученні громадськості призводять до нерівномірного захисту по всій Європі.

Вакцинацію проти ВПЛ слід розглядати як ключовий компонент систем профілактики раку.

Для ефективного охоплення цільової групи населення потрібні надійні моделі охоплення, які забезпечують легкий доступ, координують планування та проведення вакцинації в таких секторах, як охорона здоров'я та освіта, а також мінімізують втрачені можливості для вакцинації.

Дані та підзвітність є надзвичайно важливими. Реєстри та системи моніторингу мають вирішальне значення для відстеження охоплення, виявлення прогалин та підтримки прийняття рішень на основі доказів.

Довіра громадськості є критично важливою. Для нормалізації найкращих практик вакцинації та протидії дезінформації необхідна постійна та довірена комунікація.

Рівність має бути вбудована в розробку програм. Різниця в доступі між країнами та групами населення підкреслює необхідність забезпечення охоплення всіх відповідних груп населення без фінансових, соціальних чи географічних бар'єрів.

Для усунення прогалин в імунітеті потрібні цілеспрямовані стратегії.

<https://www.eureporter.co/health/cancer-health/2026/04/20/new-approaches-to-tackling-cervical-cancer/>

ПОТОЧНІ ПРОЕКТИ

ДОСЛІДЖЕННЯ ТОГО, ЯК ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗМІНЮЮТЬ СУСПІЛЬСТВО ТА КУЛЬТУРУ

Співпраця гуманітарних та соціальних наук у Європі (CHANSE) – це спільна ініціатива 27 організацій, що фінансують дослідження, з 24 країн. Програма, започаткована у 2021 році, підтримувала низку міждисциплінарних проєктів, що досліджували процеси змін та те, як суспільства реагують на інновації.

"Поточна геополітична ситуація в Європі дуже особлива", – каже координатор проєкту Малгожата Джейкобс-Козира, керівник відділу управління дослідженнями в Національному науковому центрі Польщі (NCN). "Останні кілька років продемонстрували низку змін та криз, починаючи з пандемії, які, серед іншого, підривають роль досліджень. Успіх цієї програми полягає у відповіді на ці виклики та сприянні відчутному впливу досліджень на суспільство".

Успішні проєкти з усієї Європи охоплювали широкий спектр академічних точок зору та дисциплін, і призвели до публікацій з високим впливом, внесків до важливих конференцій, аналітичних записок, наукових виставок, художніх інсталяцій, театральних постановок, фотографій, круглих столів, фільмів, подкастів тощо. Кожен з них аналізував аспекти змін у нашому житті, зумовлених цифровими технологіями, від переосмислення

нашого досвіду щодо смерті в еру аватарів зі штучним інтелектом до того, як постійне підключення розмило межу між офісом і домом.

Джейкобс-Козира виділяє один проєкт, DIGeMERGE, знакову дискусію, організовану ІТ-університетом Копенгагена, яка досліджує, як цифрові технології формують громадську безпеку, інституційну довіру та демократичне управління під час криз. "Це один із випадків, який демонструє актуальність спільного впливу гуманітарних та соціальних наук на реальний світ", – додає Джейкобс-Козира. "З одного боку, комунікація – це галузь лінгвістики, але з іншого боку, криза та управління кризами – це виклик для державного сектору".

Проєкт CHANSE, координований NCN, об'єднав 27 фінансових агентств з 24 країн, пропонуючи переваги як приймаючим, так і партнерським країнам. "З одного боку, ми об'єднуємо дослідників та партнерські агентства з усієї Європи. З іншого боку, Польща будує репутацію надійного партнера, і це перетворюється на подальші чудові можливості для співпраці в галузі досліджень", – зазначає Джейкобс-Козира.

Однією з цілей CHANSE було створення тривалого впливу на європейський дослідницький ландшафт. Джейкобс-Козира каже, що проєкт спричинив довгострокові зміни з точки зору співпраці, міждисциплінарності та політики.

Ця робота допомогла створити нові дослідницькі консорціуми в країнах, що охоплюють розширення, та заклала основу для посилення співпраці між дослідниками, урядовими установами та неакадемічними зацікавленими сторонами в цій галузі. Програма також допомогла розширити обмін між гуманітарними науками та галузями науки STEM.

Оскільки проєкт вступає у свою завершальну стадію, він знаходить наступника у новому Європейському партнерстві з питань соціальної трансформації та стійкості (STR), яке координує NCN Poland.

Деталі проєкту

Координатор: Польща

Учасники: Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Естонія, Данія, Ісландія, Іспанія, Латвія, Литва, Люксембур, Німеччина, Нідерланди, Норвегія, Польща, Румунія, Словенія, Словаччина, Угорщина, Фінляндія, Хорватія, Чехія, Швейцарія, Швеція.

Загальні витрати – € 30 303 042,00, внесок ЄС – € 10 000 000,00.

Тривалість: січень 2021 – червень 2026.

<https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/projects/success-stories/all/examining-how-digital-technologies-reshape-society-and-culture>

ОЧИЩЕННЯ НАШИХ МОРІВ, ЗВЕРХУ ДОНИЗУ

Проєкт SeaClear2.0, що фінансується ЄС, розгортає команди автономних, інтелектуальних роботів для моніторингу та збору сміття з поверхні моря та, що ще важливіше, з його дна. Його комплексний підхід охоплює повний цикл морського сміття, сприяючи місії ЄС щодо відновлення та захисту океану, морів та внутрішніх вод до 2030 року.

Щороку до 600 000 тонн пластикових відходів потрапляє в європейські моря, і переважна більшість з них осідає на морському дні. Хоча всі моря Європи страждають від забруднення пластиком, Середземне море несе найбільше навантаження. Це пов'язано, перш за все, з поєднанням високого антропогенного тиску, спричиненого густонаселеними береговими лініями, інтенсивним туризмом та неефективним управлінням відходами, напівзамкнутим басейном Середземного моря з дуже обмеженим водообміном з Атлантичним океаном.

"Багато проєктів спрямовані на боротьбу зі сміттям на поверхні, але ми дивимося на морське дно", – додає Де Шуттер, координатор проєкту SeaClear2.0. "Важливо видаляти сміття звідти, оскільки воно може забруднювати навколишнє середовище".

SeaClear2.0 розробив першу автономну роботизовану систему для збору сміття з морського дна. Система складається з парку розумних роботів, центральним вузлом яких є автономний, дистанційно керований безпілотний надводний апарат (USV) під назвою SeaCAT. До SeaCAT прив'язаний повітряний безпілотник під назвою SeaHawk, який виявляє гарячі точки сміття. Mini TORTUGA (іспанською "черепашка"), компактний та маневрений підводний марсохід, розгорнутий SeaCAT, використовується для картографування морського дна та ідентифікації сміття перед операціями зі збору. Спеціально розроблений роботизований захоплювач використовується для надійного захоплення предметів різної форми та ваги в складних підводних умовах. SeaBees, компактні міні-дрони, вправні в навігації у вузьких просторах, розгортаються для збору сміття за допомогою сіток. Зрештою, другий безпілотний корабель проєкту, SeaDragon, використовується для розміщення зібраних відходів та їх транспортування назад на берег.

Систему SeaClear2.0 вже випробували в пристані в Марселі, Франція, та в Німеччині. Команда SeaClear2.0 планує ще більше вдосконалити технологію до завершення проєкту в грудні 2026 року.

Деталі проєкту

Координатор: Нідерланди

Учасники: Ізраїль, Іспанія, Італія, Кіпр, Німеччина, Нідерланди, Румунія, Хорватія, Франція.

Загальні витрати – € 9 086 305,00, внесок ЄС – € 7 971 863,50.

Тривалість: січень 2023 – грудень 2026.

<https://cordis.europa.eu/article/id/464712-cleaning-up-our-seas-top-to-bottom>

ЗАВЕРШЕНІ ПРОЕКТИ

СПІЛЬНО СТВОРЕНІ РІШЕННЯ ДЛЯ СПРАВЕДЛИВИШОГО ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ

Без надійних соціальних гарантій Європейська зелена угода може ненавмисно поглибити соціальну нерівність, особливо для малозабезпечених домогосподарств та вразливих громад.

ACCTING виник на основі дослідження, яке розкриває деталі цієї нерівності, зокрема те, як багатші регіони можуть отримати вигоду від зелених інвестицій, тоді як регіони, які залежать від промисловості, що займається викопним паливом, зазнають втрати робочих місць, а сільські громади ризикують бути виключеними з можливостей через погану інфраструктуру. Висновки ACCTING виходять за рамки структурного аналізу, показуючи, як процеси проєктування та впровадження зеленого переходу можуть фактично посилювати соціально-економічну ізоляцію.

Спочатку ACCTING працював через мережу національних експертів, щоб відобразити 700 зелених ініціатив на місцях у 34 країнах та визначити найперспективніші. Щоб обґрунтувати проєкт реальними практиками та життєвим досвідом, також було проведено інтерв'ю з 400 маргіналізованими особами у 13 країнах. Результатом стали 10 європейських пілотних заходів, розроблених для вразливих груп. Ці дії були спрямовані на перевірку цілей "Зеленої угоди" та зосереджені на низці питань, включаючи енергетику, мобільність, продовольство та ліквідацію наслідків стихійних лих. Наприклад, пілотний проєкт "Діалог та дії проти лісових пожеж" у Греції був створений для підвищення стійкості до стихійних лих. Плани готовності до пожеж були розроблені спільно з місцевими громадами та врахували місцеві знання.

Робота ACCTING пропонує практичні поради щодо політики зеленого переходу, такої як стратегія адаптації ЄС та стратегія "від ферми до виделки", поряд із самою Зеленою угодою, які є справедливими, інклюзивними та зрештою ефективними. Дослідники називають такі можливості: енергетичні спільноти та схеми сталої мобільності, що підтримуються грантами; міські ініціативи щодо харчування та біорізноманіття, що підтримуються місцевою владою через громадські сади; та волонтерство молоді.

Загальнодоступні висновки ACCTING вже допомагають формувати оцінки впливу політики Зеленої угоди: кліматична стратегія та план дій муніципалітету Еребру у Швеції були розроблені за участю ACCTING, а на початку 2025 року нове положення, прийняте містом Рим, стверджувало, що лише Енергетичні та Солідарні спільноти, які сприяють соціальній інтеграції, матимуть право на підтримку.

Деталі проєкту

Координатор: Франція

Учасники: Австрія, Бельгія, Греція, Італія, Німеччина, Норвегія, Португалія, Румунія, Турція, Швеція, Франція.

Загальні витрати – € 4 996 441, внесок ЄС € 4 996 441.

Тривалість: лютий 2022 – травень 2025.

<https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/projects/success-stories/all/co-created-solutions-fairer-green-transition>

ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ

ОГОЛОШЕНО КОНКУРС НА НАДАННЯ ГРАНТІВ ФЕДЕРАЛЬНОГО МІНІСТЕРСТВА З ПИТАНЬ ДОСЛІДЖЕНЬ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА КОСМОНАВТИКИ НІМЕЧЧИНИ (BMFTR)

With funding from the:

Федеральне міністерство з питань досліджень, технологій та космонавтики Німеччини (BMFTR) оголосило конкурс за програмою *"Німецько-українські партнерства для структурного зміцнення української системи досліджень та інновацій"*.

Передбачається, що ця програма сприятиме інтенсифікації науково-дослідницької співпраці з Україною та довгостроковій відбудові країни, а також відкриватиме для німецьких суб'єктів інновацій можливість переймати досвід України у сфері стійкості та гнучкості.

У межах програми надаватиметься підтримка німецько-українським спільним проектам, які шляхом розробки концепцій та методів, а також їх реалізації сприятимуть досягненню цілей програми. До них, зокрема, можуть належати заходи щодо таких аспектів:

- внесок у стратегічний розвиток у сфері трансферу, включаючи розробку рекомендацій щодо правових рамок та стимулювання заохочувальних заходів щодо трансферної діяльності;
- створення структур, пов'язаних з трансфером технологій, та оптимізація процесів, а також управління науковою діяльністю в залучених установах;
- розробка пілотних моделей для ефективного трансферу технологій між наукою та економікою, які слугуватимуть прикладом "найкращих практик", що можуть бути застосовані в інших сферах, та використовуватимуться для надання консультацій з питань політики;
- залучення підприємств шляхом створення спільних структур та форматів, а також розробка механізмів для більш ефективної співпраці між наукою та економікою (наприклад, щодо укладення договорів, розподілу прав власності, спільних інвестицій);
- створення та зміцнення інноваційних мереж, наукових і технологічних парків, а також регіональних кластерів, використання міжнародного співробітництва для створення спільного простору для обміну перевіреними практиками менеджменту, спільного пошуку/залучення інвестицій та інтеграції в глобальні інноваційні ланцюги створення доданої вартості;
- внесок у створення місцевих та регіональних інноваційних екосистем, зокрема у зміцнення регіональних центрів трансферу технологій, у тому числі в рамках так званих стратегій "розумної спеціалізації" (S3) Європейського Союзу;

- покращення стартових позицій українських установ для пошуку/залучення державних та приватних замовлень на наукові дослідження, а також для державно-приватних партнерств у сфері досліджень та розробок;

- створення структур та інструментів для підтримки створення інноваційних стартапів та спін-офів, а також їхнього доступу до фінансування, зокрема у сфері "глибоких технологій". Застосування цифрових рішень, таких як технологія цифрових двійників, в управлінні стартап-проєктами на різних етапах розвитку (ідея, запуск, тестова фаза, зростання, масштабування). Створення структур для обміну передовим досвідом двох національних екосистем стартапів;

- посередництво у набутті відповідних перспективних професійних компетентностей та навичок, залучення студентів до трансферних заходів та сприяння розвитку підприємницьких навичок;

- підтримка у проведенні випробувань, розробці прототипів та демонстрації, зокрема у сферах, що мають ключове економічне та суспільне значення. До них належать Living Labs, випробувальні платформи, спільні центри розробки прототипів та випробування продукції, включаючи FabLabs та інженерні лабораторії.

Критеріями оцінки успішності заходів, що отримають фінансування, з точки зору цілей політики надання фінансування є, наприклад:

- розробка та оприлюднення так званих аналітичних документів/записок (Policy Papers, Policy Briefs), посібників з найкращих практик, а також концепцій навчання та підвищення кваліфікації та інших форматів передачі знань для масштабування результатів проєктів та їх врахування в українських політичних програмах;

- кількість співпраць з підприємствами промислового сектору, а також створених бюро трансферу технологій, FabLabs, стартапів, прототипів тощо;

- кількість створених інноваційних мереж та профільних місцевих і міжнародних кластерів;

- кількість налагоджених довгострокових партнерських відносин між німецькими та українськими суб'єктами (наприклад, спільні лабораторії, аспірантури тощо).

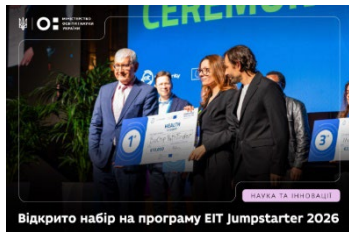
Право на подання заявки мають німецькі державні та визнані державою вищі навчальні заклади та позауніверситетські науково-дослідні установи, а також підприємства комерційного сектору.

Українські партнери по консорціуму також можуть отримати підтримку як кінцеві отримувачі гранту. Кошти можуть виділятися на персонал, поїздки та перебування в Німеччині, семінари, матеріальні ресурси (витратні матеріали, канцелярські товари, обладнання, література, оренда, патенти, транспортування матеріалів тощо), обладнання та послуги третіх осіб, наукову комунікацію, участь у міжнародних заходах.

У межах програми гранти надаються у формі безповоротної допомоги, як правило, у розмірі до 500 000 євро на один проєкт та, як правило, на строк до 36 місяців. Проєкти необхідно подати до Агентства з управління проєктами DLR PT до 24 червня 2026 року включно. З повним текстом конкурсу можна познайомитися *за посиланням*.

<https://www.nas.gov.ua/news/ogolosheno-konkurs-na-nadannya-grantiv-federalnogo-ministerstva-z-pitan-doslidzhen-tehnologiy-ta-kosmonavtiki-nimechchini-bmfr>

МОН ІНФОРМУЄ ПРО ВІДКРИТТЯ НАБОРУ НА ПРОГРАМУ EIT JUMPSTARTER 2026

Європейська ініціатива EIT Jumpstarter оголосила про відкриття набору на участь у програмі 2026 року. Програма реалізується за підтримки European Institute of Innovation and Technology (EIT) та спрямована на розвиток інноваційних ідей і стартапів на ранніх стадіях.

EIT Jumpstarter є семимісячною преакселераційною програмою, орієнтованою на інноваторів із країн Центральної, Східної та Південної Європи. Її метою є підтримка трансформації наукових ідей та технологічних рішень у стійкі бізнес-моделі та сприяння їхнього виходу на ринок.

Учасники програми отримують комплексну підтримку, що передбачає навчальні модулі (онлайн та офлайн), участь у тематичних bootcamps, індивідуальне менторство від міжнародних експертів, а також доступ до європейської інноваційної екосистеми.

Програма охоплює такі напрями:

охорона здоров'я, енергетика, розумні міста, виробництво, харчові технології, сировинні матеріали, міська мобільність, ініціатива New European Bauhaus та відбудова України (Rebuild Ukraine).

За підсумками участі команди представляють свої проєкти на фінальному заході (Grand Final). Найкращі стартапи можуть отримати до 10 000 євро призових, а також доступ до подальших можливостей залучення інвестицій. Учасникам також передбачено покриття витрат, пов'язаних з участю в програмі.

Кінцевий термін подання заявок – 8 травня 2026 року (23:59 CET).

Детальна інформація: <https://eitjumpstarter.eu/>

Форма для подання заявки: <https://eitjumpstarter.eu/programme-details/>

Контактна особа в Україні: Діана Бобрівець, проєктна менеджерка EIT Community Hub Ukraine diana@bobrivets.com/

<https://mon.gov.ua/news/mon-informuie-pro-vidkryttia-naboru-na-prohramu-eit-jumpstarter-2026>

ЄС ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я В РАМКАХ ПРОГРАМИ "ЦИФРОВА ЄВРОПА"

21 квітня 2026 року Європейська Комісія оголосила сім конкурсів на участь у програмі "Цифрова Європа" на суму 63,2 мільйона євро для підтримки штучного інтелекту у сфері охорони здоров'я, цифрового здоров'я, цифрових навичок та онлайн-безпеки. Частина фінансування покриє впровадження та розгортання трансформаційних цифрових технологій по всій Європі.

Із загальної суми 9 мільйонів євро буде виділено на скринінг зображень за допомогою ШІ в медичних центрах, ще один конкурс проєктів вартістю 24 мільйони євро підтримає цифрові медичні послуги та системи в рамках Європейського простору даних охорони здоров'я, що розблокує переваги охорони здоров'я для громадян. Конкурс на суму

12,5 мільйонів євро профінансує навчання з розвитку передових цифрових навичок по всьому Союзу, підтримуючи розвиток навичок, необхідних сучасній економіці Європи.

Ще один конкурс на суму 8,5 мільйона євро профінансує інноваційні цифрові рішення для сприяння дотриманню правил ЄС. Крім того, конкурс на суму 6 мільйонів євро сприятиме дослідженням цілісності онлайн-інформації по всьому ЄС, конкурс на суму 1 мільйон євро створить Центр підтримки EDIC, а конкурс на суму 1,8 мільйона євро підтримає заходи з поширення та використання інформації для Програми "Цифрова Європа".

Ці конкурси сприяють досягненню амбіцій Плану дій Комісії щодо ШІ-континенту та Стратегії застосування ШІ.

Прийом заявок завершується 1 жовтня 2026 року.

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/calls-for-proposals?order=DESC&pageNumber=1&pageSize=50&sortBy=startDate&isExactMatch=true&status=31094501,31094502,31094503&frameworkProgramme=43152860>

КОНКУРСИ EIC PATHFINDER 2026

European
Innovation
Council

Загальна мета EIC Pathfinder – розробити наукову основу для підтримки проривних технологій. Pathfinder забезпечує підтримку на найперших етапах наукових, технологічних або глибокотехнологічних досліджень і розробок. Проекти Pathfinder мають на меті розвивати нові, передові напрями в науці і технологіях, щоб змінити галузь і ринок або створити нові можливості шляхом реалізації інноваційних технологічних рішень.

Подати *заявку на конкурс EIC Pathfinder Challenge 2026* року можна до 28 жовтня 2026 року у таких сферах:

- Передові матеріали для мініатюризованих систем збору енергії;
- Біотехнології для здорового старіння;
- DeepRAP: глибоке мислення, абстракція та планування до надійних когнітивних AI-систем.

https://eic.ec.europa.eu/news/eic-awards-eu118-million-30-breakthrough-research-projects-under-eic-pathfinder-challenges-2026-04-01_en

ТРИВАЄ ВІДБІР ЗАЯВОК ДЛЯ ВКЛЮЧЕННЯ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ДОРОЖНЬОЇ МАПИ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ІНФРАСТРУКТУР

Проект RIFF Рамкової програми Європейського Союзу "Горизонт Європа", до якого долучені й установи Національної академії наук України, оголошує *відкритий конкурс з відбору заявок для включення до Національної дорожньої мапи дослідницьких інфраструктур*.

До участі у конкурсі запрошуються наукові установи, заклади вищої освіти, громадські організації, будь-які юридичні особи або їхні об'єднання, що мають наукові підрозділи та надають дослідницькі послуги.

За підсумками конкурсного відбору групами експертів, сформованими за поданням учасників консорціуму за кожним із тематичних напрямів за класифікацією Європейського стратегічного форуму з дослідницьких інфраструктур (ESFRI), заявки буде включено до Дорожньої мапи.

Проект RIFF не передбачає жодної фінансової підтримки для установ, чії заявки увійдуть до дорожньої карти. Водночас, її буде представлено на засіданнях ESFRI, Європейській Комісії, серед національних урядів країн Європейського Союзу, а також на міжнародних форумах, орієнтованих на відновлення й підтримку наукової сфери України, задля залучення іноземних партнерів, додаткового фінансування від донорів тощо.

Заявки від наукових установ і організацій, а також від їхніх об'єднань (консорціумів), інших юридичних осіб, які відповідають критеріям, зазначеним в умовах відкритого конкурсу, слід подавати виключно українською мовою.

Кінцевий термін подання заявок – 13 липня 2026 року.

Питання, що можуть виникнути під час опрацювання Форм самооцінки як складника заявки, розглядатимуться на двох вебінарах, запланованих на 21 квітня (10.00–11.00 за київським часом) і 5 червня (11.00–12.00 за київським часом) цього року.

<https://www.nas.gov.ua/news/trivaye-vidbir-zayavok-dlya-vklyuchennya-do-nacionalno-dorozhno-mapi-doslidnickih-infrastruktur>

ОГОЛОШЕНО КОНКУРС ДО НАУКОВОЇ РАДИ НАЦІОНАЛЬНОГО ФОНДУ ДОСЛІДЖЕНЬ УКРАЇНИ

Ідентифікаційний комітет Національного фонду досліджень України оголосив конкурс з обрання членів Наукової ради Фонду.

Конкурс передбачає заповнення вакантних місць у трьох секціях:

- 7 місць – за секцією природничих, технічних наук та математики;
- 5 місць – за секцією біології, медицини та аграрних наук;
- 4 місця – за секцією соціальних та гуманітарних наук.

Члени Наукової ради обираються строком на 4 роки. Право висувати кандидатів мають Національна академія наук України, національні галузеві академії наук, наукові установи, заклади вищої освіти, наукові організації та групи вчених (не менше п'яти осіб). Самовисування не передбачене. Кандидати повинні відповідати встановленим кваліфікаційним вимогам і представляти відповідний науковий напрям.

Оголошення про конкурс, вимоги до кандидатів і перелік необхідних документів оприлюднено на Урядовому порталі *за посиланням* та на офіційному *веб-сайті Національного фонду досліджень України*.

Кінцевий термін подання – 14 вересня 2026 року (до 23:59).

Орієнтовно результати конкурсу буде оприлюднено до 12 жовтня 2026 року на сайті Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

<https://www.nas.gov.ua/news/ogolosheno-konkurs-do-naukovo-radi-nacionalnogo-fondu-doslidzhen-ukrani>